

SLOVENSKI NAROD.

Izhaja vsak dan zvečer, izimši nedelje in praznike, ter velja po pošti prejemati za avstro-ogrske dežele za vse leto 25 K, za pol leta 13 K, za četrt leta 6 K 50 h, za jeden mesec 2 K 30 h. Za Ljubljano brez pošiljanja na dom za vse leto 22 K, za pol leta 11 K, za četrt leta 5 K 50 h, za jeden mesec 1 K 90 h. Za pošiljanje na dom računa se za vse leto 2 K. — Za tuje dežele toliko več, kolikor znaša poština. — Posamezne številke po 10 h. Na naročbo brez istodobne vpošiljatve naročnine se ne osira. — Za oznanila plačuje se od štiritopne peti-vrste po 12 h, če se oznanilo jedenkrat tiska, po 10 h, če se dvakrat, in po 8 h, če se trikrat ali večkrat tiska. — Dopisi naj se izvolijo frankovati. — Rokopisi se ne vračajo. — Uredništvo in upravnštvo je na Kongresnem trgu št. 12. Upravnštvo naj se blagovolijo pošiljati naročnine, reklamacije, oznanila, t. j. vse administrativne stvari. — Vhod v uredništvo je iz Vegove ulice št. 2, vhod v upravnštvo pa s Kongresnega trga št. 12.

„Slovenski Narod“ telefon št. 34. — „Národna Tiskarna“ telefon št. 85.

Zaradi praznika sv. Jožefa izide prihodnji list v torek, dne 20. marca 1900.

V barju korupcije.

Gospodarska organizacija katoliške stranke poganja čedalje lepše cvetove. Kamor se oko ozre, nikjer ne vidi vselega pojava, nikjer ne uzre nič tacega, kar bi se tej organizaciji moglo zapisati na dobro. Ta organizacija je podobna reki, ki vali seboj vsakovrstno nesnago, ki poplavlja zelene livade in se ustavlja na rodovitnih njivah in ki preminja plodno zemljo v smrdljivo barje.

S to gospodarsko organizacijo se demoralizujejo široke vrste naroda in demoralizuje se duhovski stan; vsled nje je nastal krut in neizprosni gospodarski boj, kakršnega ni v nobeni drugi deželi; ona zavira vsak ekonomični napredek, in razburja politične strasti, a še posebno razjeda — moške značaje.

Samo v tako zastrupljenem milie-u se je mogel zgoditi oni slučaj, ki je bil minoli teden razkrit; samo v takih razmerah se je zamoglo primeriti, da je jedna prvih katoliških gospodarskih naprav prišla v preiskavo zaradi užitninskih defraudacij.

„Slovensko vinogradniško društvo“, ki se je s toliko reklamo vpeljalo v življenje, si je sicer postavilo nalogo, da bode pospeševalo domače vinarstvo, ali koj od prvega dne se je vedelo, da to društvo za domače vinarstvo ne bo ničesar storilo in da bo domačemu pridelku samo škodovalo. In to se je tudi obistinilo. Vinogradniško društvo ni bilo nikdar nič drugega, kakor povsem navadno na dobiček preračunjeno trgovsko podjetje. V svojih oklicih je obetalo, da bo delalo na to, da se pridobi kranjskemu vinu pošteno ime in da se izpodrinejo tuja in ponarejena vina in izpolnilo je svojo obljubo na ta način, da je svojo klet napolnilo z dalmatinskim in z goriškim vinom, ter s tirolskim petjotom!

Ali društvu niti to ni zadostovalo,

da je bilo deležno vseh dobrot, kar jih daje zakon o pridobitvenih in gospodarskih zadevah, da se je zanj delala reklama po vseh cerkvah in po vseh spovednicah, da je dobilo gostilniško koncesijo, nego šlo je še dalje, ter prevarilo deželo kranjsko kot užitninskega zakupnika in jo oškodovalo za prav znatno vsoto in sicer na ta način, da je grdo zlorabilo zaupnost užitninske oblasti, ki izjemoma ni vzela založne kleti vinogradniškega društva pod strogo kontrolo, kakor to zakon predpisuje.

Užitninske defraudacije „Vinogradniškega društva“ niso zgolj „formalni pogreški“, kakor trdi škofov list. Te defraudacije so se vršile na različne načine, a sistematiško in prevdarno in sicer prav do zadnjega časa, ko že davno ni bilo več pri društvu tistega moža, na katerega bi odbor zdaj rad zvalil vso krivdo.

„Slovenec“ je v tozadevni notici — ki je imela prozorni namen, zapeljati javno mnenje in pa finančno oblast — priznal izrečno, da je društvo zamenjalo gostilničarju goščo z nezadacanim vinom, in da je iz svoje založne kleti prodajalo vino tudi v manjših množinah kakor po 56 litrov, kar oboje zakon strogo prepoveduje.

To pa niso bile jedine nedovoljene manipulacije, s katerimi je društvo oškodovalo deželo. Zgodile so se tudi še druge manipulacije, katere jasno kažejo, da so se užitninske defraudacije izvrševale s popolno zavestjo in ne iz nevednosti. Iz gostilne so se namreč jemali celi sodčki pokvarjenega vina in nadomeščali z nezadacanim, da jemale so se iz gostilne tudi izpraznjene buteljke, na katerih je bil prilepljen dacarski listek, ter se napolnile z nezadacanim vinom, potem pa romale zopet v gostilno, da bi se na ta način v slučaju revizije zapeljal dacar v zmoto. Iz tega je pač razvidno, da se niso zgodili samo formalni pogreški, nego da se je užitninski zakup prevdarno varal in to naprav ra finiran način.

stati še kdaj dovtipen. In ko sem prišel tedaj domov, je bila moja prva pot k zrcalu. Dolgo že nisem bil opazoval v njem svoje oblike. A tedaj bi jo bil kmalu „vrezal“, tako nepopisno sladko čuvstvo me je obšlo, ko sem zagledal sebi nasproti tako zadovoljno okrožen obraz, obraz, iz katerega so se jedva svetile male očke, kakor dve zrnji turškega popra. „Tristo vragov, zdaj verujem, da bodeš res v kratkem dovtipen“, vskliknil sem ter se veselil Vašega naročila, ki mi je hkratu dalo priliko, da nekoliko svoje tako hitro narastle dovtipnosti ponudim tudi „garjevim ovčam“, ki še vedno čitajo „Slovenski Narod“. — Gospod urednik, kaj sledi iz tega, kar sem Vam dozdej čenčal? Vem, da ste že uganili, sicer bi se Vam lahko očitalo, da ste „debeli“. Iz tega sledi toraj, da morajo biti gospodje okoli „Slovenca“ sila dovtipni, (da so res, posebno dokazuje „ad oculos“ podlistkar Janez Naprednik). Dovtipni morajo biti tudi gospodje „nunčki“, ki čitajo „Slovenca“ in mu z blagoslovljenimi rokami pripravljajo pot v vsako „pošteno krščansko hišo“, v kateri ob petkih ne manjka — fižola, da se prebavljajo „duhovite“ podlistke, skušajo metati z — „Ribničanom“. — Naj Vam za danes v „spomin pokličem“ nekoliko bolj znanih dovtipnežev iz nasprotnega tabora. Kakor veste, sem pode-

Največja škoda se je vžitninskemu zakupniku storila seveda s tem, da se je sistematiško prodajalo nezadacano vino tudi v manjših množinah, kakor po 56 litrov. Prodajalo se je nezadacano vino v tacih množinah najrazličnejšim strankam in mej tistimi, ki so je prejeli, se nahaja tudi sam društveni načelnik, državni poslanec Ivan Vencajz.

Odgovornost za nepošteno manipulacijo vinogradniškega društva pada na ves odbor, v prvi vrsti pa na načelnika, ki društvu ni posodil samo svojega imena, nego je pri društvu tudi denarno angažiran in je ves čas njega dejanski voditelj.

V prej omenjeni notici je „Slovenec“ namigaval, da so se vžitninske defraudacije zgodile brez vednosti odbora in njegovega predsednika. To je do cela neverjetno in vsaj deloma neresnično. Kakor rečeno, je gosp. Vencajz dejanski voditelj društva. Kadar ni v državnem zboru, ga je dopoldne in popoldne dobiti v društvu, kateremu je posvetil vse svoje moči. In on bi ničesar ne vedel, kako društvo deluje, ko je vendar sam prejemal nezadacano vino v manjših množinah kakor po 56 litrov!

Ravno toliko velja „Slovenec“ izgovor, da odbor in njega predsednik niso poznali zakona. Sodni svetnik Vencajz mora vendar vedeti, da nepoznanje zakona ne velja kot opravičenje. Sicer pa se vsak kmeti oštir, vsak analfabet v hribih, ki se loti vinske kupčije, najprej pouči o tem, kaj določa zakon o tem obrtu. Ali je verjetno, da se o tem gospod Vencajz ni poučil? Tega vendar ne bo nihče mislil, da se bo jurist in sodnik postavil na čelo podjetju in prevzel njega dejansko vodstvo, ne da bi poznal najprimitivnejše določbe vžitninskega zakona vsaj v toliko, kakor priprast kmetič na deželi.

Gospod sodni svetnik in državni poslanec je pa določbe vžitninskega zakona poznal tudi že prej iz prakse. Gospod Ivan Vencajz je namreč prisodnik tistemu sodišču, ki sodi o prestopkih finančnih zakonov. Gospod

Vencajz je sodnik v finančnih zadevah in je imel že Bog ve kolikrat priliko soditi in obsoditi ljudi, ki so točili nezadacano vino ali so nezadacano vino iz založne kleti prodajali v množinah pod 56 litrov!

Gospod Ivan Vencajz je torej moral poznati zakon, saj je predsednik pristojbinskega sodišča in je moral vedeti tudi za razne manipulacije njegovega društva, saj je njega faktični gospodar, in saj je sam prejemal nezadacano vino v množinah pod 56 litrov. Njemu se torej ne zgodi nikaka krivica, če se mu nalaga popolna moralna in materialna odgovornost za vžitninske defraudacije njegovega društva.

Iz barja klerikalne korupcije je zrasel že marsikak cvet neprijetnega vonja, ali kaj tacega se še ni zgodilo, da bi se bil visok uradnik, državni poslanec in sodnik pristojbinskega sodišča razkril kot — predsednik tihotapskega društva!

Odprito priznamo, da smo se teškega srca odločili, da pribijemo ta slučaj. Toda gospod Ivan Vencajz je državni poslanec in vsled tega zahteva javna morala od nas, da se oglasimo, in da ožigosamo stvar, katero bi vsakemu zasebniku gotovo prizanesli.

Naše prepričanje je namreč, da mora narodov zastopnik, narodov zaupnik biti neskaljen značaj, naše prepričanje je, da ni častno za slovenski narod, ako ima načelnika tihotapskega društva za državnega poslanca.

Naša naloga je s tem končana. Besedo imajo zdaj volilci in klerikalna stranka. Ne vemo, kakih nazorov bodo v tem slučaju klerikalni voditelji. Vsaka politična stranka je organizem, ki je vzklil iz kake ideje in korenini v gotovih idealih. Če je ideal klerikalne stranke korupcija, če je njena vodilna ideja tihotapstvo, potem lahko tudi ta slučaj prezre. Seveda je potem sokriva storjenega tihotapstva — kakor je že sokriva vsega zla, ki se provzroča pod njeno

župnik je izpregledal ta manever ter si dejal: „Čakaj, ne boš me ujel!“ In kaj mislite, da je naredil ta dovtipnež? Smehljaj se je ter drugi dan zajca — nazaj poslal? ne, ampak — pojedel! — Postregel me je z vsem „komfortom“ ta stari prijatelj Ron, in pozno je že bilo, ko sem še slonel ob oknu ter si hladil glavo. V tem začenjem kakih dvesto korakov oddaljene glasove Fantje so se bili zbrali pred župniščem ter tulili:

Nova je streha, pobarvane duri
Tukaj prebiva — K — Juri!

Naglo sem zaprl okno, da me ni kap zadela. In danes, ko na to mislim, sem hkratu prepričan, da je bil župnik Košir zopet velik dovtipnež, ko je svojim faranom prepovedoval „Slovenski Narod“ ter dejal, da ga je Bog prekrstil za — „Šmona“. „Čakajte“, si je mislil, „vi hočete, da naj bom Juri, a jaz vam pokažem, da sem Šmon“. In tako je prišlo, da imajo zdaj na Colu dva Šmona. —

Drugi dan sem stopal z maškom à la „Gojko Knafeljo“ proti dolini. Sivi Kovč se je zgražal nad mojo grešnostjo, a Čaven je strmel nad mojo rastočo dovtipnostjo. Posebnega pa Vam ne vem povedati, kakor morda to, da sem pri Grahovniku srečal klerikalnega „dakslna“, ki jo je s svojim „svitkom“ ribal zraven učitelstvu naklo-

LISTEK.

„Dovtipno“ pismo.

Kar tako nekako kakor se naroče pri krojaču hlače, bi dejal Stritar, kar tako ste, gospod urednik, naročili pri meni podlistek „za soboto“. Povedali ste mi, kako naj bode dolg in širok, kako gosto in redkobeseden, a pozabili tudi niste, da mora biti duhovit ali pa vsaj dovtipen. Da bi bil jaz kdaj duhovit, tega se pri najboljši volji ne morem spomniti; ne zamerite torej, da ta „gvirc“ ali po domače „dišava“ nikakor ne bode krasila teh vrstic. Da bi ne znal biti morda dovtipen, tega pa vendar nočem kar tako zanikati. Odkar se pravilno zavedam, odkar znam tako gledati, da vidim, in tako poslušati, da slišim (pa ne trave rasti), od tedaj opazujem, da so najbolj dovtipni oni ljudje, ki imajo dobro rejene trebuščke, oni, katerim se lice svetijo kakor z zabelo polit žganec, oni, ki vidijo svoje „piedestale“ samo tistikrat, ko se pripognejo naprej v kotu, ki ima najmanj 60°. — Takoj oni večer, ko ste me s svojo mehko belo roko potipali po tilniku in potem izpregovorili nekaj takega, kakor beseda „mast“, prešinilo me je neizprosno veselje. Takoj sem začutil, da morda utegnem po-

firno potom gospodarske organizacije — in potem ne sme več zahtevati, da bi še kdo verjel v osebno integriteto njenih voditeljev, kajti vsaka dostojna stranka bi v takem slučaju, ne glede na vse morebitne simpatije in prijateljske zveze kompromitiranemu gospodu Ivanu Vencajzu na vsak način zaklicala z Otellom: Cassio! Jaz te sicer ljubim, a moj zastopnik ne moreš biti več!

Državni zbor.

(Vladna izjava o državnem zboru. — Interpelacije. — Škandali zaradi Irove interpelacije. — Razne predloge. — Novi škandali. — Večerna seja in volitev delegacije. — Gospodska zbornica.)

V včerajšnji seji je Hofman-Wel-lenhof ugovarjal izvolitvi delegacije. Izrazil je bojazen nemških strank, da vlada sploh do jeseni ne skliče državnega zbora, dasi je mnogo važnih stvari rešiti. Volitev delegacije se lahko odloži vsaj do maja, saj se snideta delegaciji itak šele v jeseni.

Ministrski predsednik Körber je na to izjavil, da se skliče državni zbor na vsak način v maju, a če bodo deželni zbori hitro delali, utegneta se prej zborovati delegaciji, zato je izvolitev delegacije nujna.

V včerajšnji seji so se tudi slovenski poslanci zdramili. Žičkar in Berks sta interpelirali radi dogodeb v Celju dne 9. in 10. avgusta l. l., Spinčič radi rabe slovenskega jezika na Primorskem, Ferjančič radi opravičnika pri graškem nadsodišču in radi ravnopravnosti pri najvišjem sodišču.

Predno je zbornica prestopila na dnevni red, so Schönerer in njegovi pristaši vpri-zorili velik škandal, ker je predsednik Fuchs vrgel v koš interpelacijo Irove glede kon-fiskacij Schönererjevega lista „Unverfälschte deutsche Worte“. Fuchs se je branil s tem, da interpelacija ni imela dovolj podpisov, ker sta dva poslanca svoje podpise prekli-cala. Razgrajanje je trajalo skoro celo uro. Čule so se najkrepkejše psovke.

Ob velikem hrupu, ki so ga vganjali Schönererjanci, rešila je zbornica potem predloge o pogodbi s Špansko in varstvo iznajdb, o nekem posojilu mesta Krakova, o delavski statistiki in o premembi §§ 59. in 60. obrtnega reda.

Vsled Pradejeve izjave, da se glede Irove interpelacije sploh ne more izreči, ker je po opravičniku vse interpelacije izročati predsedniku, se je vnela nova dolga in burna razprava, in so se zopet primerili škandali.

Naše mnenje je, da predsednik Fuchs ni korektno postopal, in da so se tisti po-slanci, ki so glasovali proti predlogu, naj se otvori o predsednikovem pojasnilu debata, slabo varovali parlamentarne pravice.

V večerni seji je poslanska zbornica volila člene delegacije. Za Kranjsko je bil izvoljen članom Vencajz, namestnikom Krek. Za Dalmacijo članom Bulat, na-mestnikom Borčič.

njenega bivšega Vrhpoljskega župana Ivana Lavrenčiča, ki se je držal, kakor bi bil ravnokar mater pretepel. — Svoje reči sem tisti dan opravil z najboljšim uspehom. — Gotovo so molili zame vsi svedci in sam Svedro!

Pred par dnevi sem jo pa krenil v kamniški okraj, v Moravče. Tam sem se slučajno sešel z novodobnim osrečevalcem kmetijskega ljudstva, z maloletnim F. Sajo-vicem, ki je bil menda poslan, da „revidira“, oziroma nadleguje zrele ljudi z revidiranjem tamošnje posojilnice. Pozneje sem videl še nekoga, ki je bil sicer v disciplinarni preiskavi, a je vendar tudi prišel, da „revi-dira“, ali so se dala posojila nekaterim li-beralnim učiteljem z dovoljnim poroštvom! Ta dva moža bi bila tudi kmalu „dovtipna“, in sicer bi ju bilo zbrano kmetiško ljudstvo rado malo „po- in dotipalo“. Da sta odšla neotipana, se imata baje zahvaliti tamoš-njemu županu in učitelju Tomanu. — Tam sem tudi prvokrat slišal o dovtipnih — me-žnarjih. Ti s pravim satanskim veseljem kupujejo „povest gospoda Petra“, požirajo jo s pravo klerikalno požrešnostjo in obli-zujejo se po njej z nedosežno rutino. Zlasti so jim všeč oni deli telesa, na katerih se je tako rada igrala blagoslovljena Petrova roka, in sline se jim cedé po njih kakor prepelčarju po tolsti klobasi. In čujte, ko se povest do cele prebravi — sedaj pride

Gospodska zbornica je v včerajšnji seji brez debate odobrila več zakonov in volila svoje zastopnike v delegaciji.

Kutnogorske epistole.

(Po Havličku priredil za misleče Slovence J. F.)

(Konec.)

XIX.

Naj že misli človek o katoliški hijer-arhiji tako ali tako, vendar ne more trditi noben poštenjak, če hoče povedati resnico, da bi imeli naši škofje le tro-hico pravega apostolstva na sebi. Vlada imenuje pri nas škofe — a to so z ma-limi izjemami ali privilegovani plemiči ali pa duhovniki birokratičnega mišljenja ali največkrat oboje skupaj — in škofje neomejeno vladajo našo duhovščino. Tako je prišla duhovščina vladati v roke, in služi več ali manj kot njeno orodje. To je po-sledica zistema, drugače se ne bi tako skrbno pazilo na pr. na patriotsvo, in je tako marljivo gojilo med našim pohlevnim ljudstvom. Raje bi se ta čas porabil v to, da se v ljudstvu vzbuja več narodna zavest in zaupanje v samopomoč ne pa v vladino milost. Kaj pa nam je pri-neslo to patriotstvo? Imamo od njega več nego to, da nima živ krst pred nami no-benega respeкта, da se zmeni naša ljubez-niva vlada — kateri so enako pri srcu vsi narodi in za katere enako očetovsko skrbi — toliko za nas kakor za lanski sneg, dobro vedoč, da ji mi ne skrivimo lasu, da je naše avstrijsko patriotično in dinastično prepričanje trdnjše in trše od skale. Več pa vlada ne potrebuje in tudi ne zahteva od nas . . .

Vse drugače od naših duhovnikov se obnaša nemška, madjarska in italijanska duhovščina. Ne le, da sa tu pa tam eman-cipuje celo od onih „velikih cerkvenih“ ciljev, jemlje tudi vedno v poštev čisto narodni moment in to i na na-čine, ki nikakor ne odgovarjajo njihovemu vzvišenemu poslanstvu, ki se nikakor ne strinjajo s Kristovimi nauki. Evo dokazov za to! Najhujši nasprotniki in intriganti zoper staroslovensko službo božjo v Istriji, Dalmaciji i. t. d. so italijanski škofje in italijanska duhovščina in to iz čisto na-rodnih ozirov.

Da stremi italijanska duhovščina, zbrana okoli katoliškega časopisa „L' Amico“ v Trstu, za istimi cilji kakor primorska iredenta — črez glavo avstrijskega patriotizma in „lojalnosti“ — in da se brati z Židi, pomagajo jim prav po ne-krščansko in nekatoliško zatirati slovenski živelj v Primorju, je pač znana stvar.

Da koketira premnogo nemških du-hovnikov — tudi črez glavo „lojal-nosti“ — z nemškim „rajhom“, in da v družbi z nemško iredento na imenitno krščanski način preganjajo in uničujejo Slovence — ne bo menda vsakemu ne-znano. Dokaz v to so nam razmere na Koroškem, specialno v celovski bogoslov-nici, kjer je izmed 63 bogoslovcev 28 slo-

dovtip — prodajejo jo liberalcem — za pri-meren dobiček! Tako je menda to jedina povest na Slovenskem, ki zadošča vsem zahtevam in zadovoljuje vse stranke. Prav se ji godi! —

Rad bi Vam predstavil še nekoliko drugih dovtipnežev, a prostor in čas mi po-jemata. Prihodnjič jo krenem črez Savo na Dolenjsko, in ako niste dobili po današnjih mojih dovtipih nahoda, postrežem Vam v kratkem z drugimi in dobili bode te zraven še pljučnico, prav tako, kakor dobivam jaz krč v želodcu, kakor hitro se spravim nad Lampetov članek „O lepoti“.

Do tistikrat pa mi ostanite zdravi ter ohranite si hladno kri navzlic komentaru k svojemu „Popravku“ v resnicoljubnem „Slovenču“!

Vaš

udani

Šmonov Jože.

Pri „Kurji Taci“, dne 16. marca 1900.

„Panna te prekletve“.

Iz arhiva nekdanjega mekinskega žen-skega samostana smo dobili natančen pre-pis „prekletve“, ki je padala na tiste ne-srečnike, kateri so bili nevarni imetku ondotnih nun. Ta slovenska „prekletve“ poljskih tatov je zlasti zatvegadelj zanimiva, ker je tako podobna latinski papeževi

venskih, in ti se ne smejo vaditi v svojem jeziku v propovedih. Ne-znosni pritiski in sekature od strani nem-škega ravnateljstva in nemških sotovarišev podijo slovenske bogoslovce iz semenišča. In vse to se dogaja pred očmi in po navodilih celovskega škofa Kahna, kateri je pokrovitelj naše družbe sv. Mo-horja! Čisto krščanski je prepovedana po nemških škofih češčina po bogoslovni-cah na Dunaju in v Litomericah češkim bogoslovcem. Tudi iz krščansko-katoliških ozirov ne smejo obiskovati lužičanski bo-goslovci čeških bogoslovnic.

In kaj še-le ljubezniva madjarska du-hovščina!! Strogo po Kristovih naukih pod-pira madjarizacijo naših ubogih bratov Slovakov. Na čelu te akcije stoji škofje, ki v Kristovem imenu jemljejo ljudstvu — narodnost. Drastično nam osvetljuje to pismo, katero je poslal dne 22. julija 1897. madjarski nadškofijski vikar J. Boltisar učitelju I. Kvistelu v Nagy-Szombatu:

„Za goreče in uspešno delovanje na polju madjarizacije pošiljam Vam v imenu Njegove Eminence, našega nadškofa, moje popolno priznanje. Pričako-vaje nadaljevanja v tej Vaši delavnosti, želim Vam iz srca bogatega božjega blagoslova!“

* * *

Sklep.

Najgotovješa cesta, po kateri bi se dalo pripomoči veri in duhovščini v naro-dih zopet priti do veljave, ugleda in ljubezni, bi bila, da bi se ljudstvo prepričalo, da uporablja duhovščina svoj poklic in svoje višje poslanstvo zares v blaginjo na-rodov, in da je res odkritosrčna, prava ljudska prijateljica v vsakem pogledu.

Dolžnosti k Bogu in dolžnosti h člo-veštvu in narodu ne morejo si nasproto-vati; kdor pravi, da služi Bogu, a hoče vendar ljudstvu škoditi, ta laže, cerkev ni na svetu radi sebe, ampak radi ljud-stva; to načelo bi si moral napisati na zastavo svojega delovanja in nehanja vsaki res pošten, svobodomiseln du-hovnik.

Svobodomiseln del duhovščine stoji sedaj pred alternativo: ali še dalje podpi-rati sedanjo svojo hierarhijo, ali pa v dru-žbi z nami bojevati se proti njej — delo-vati za potrebne reforme v organizmu ka-toliške cerkve — v prospeh človeštva in narodov, v prospeh veri in du-hovščini. Volitev za poštenega člo-veka ne bo težka, kateri ve, kaj to pomenja, če inteligentni stanovi le z nekim posmehom gledajo na prosto, verno ljud-stvo, na duhovnike same pa kot na rim-ljanske augure. Za inteligentnimi krogi pa pojde i priprosto ljudstvo, sedanja hi-jerarhija bo sicer strta, a škodo bo trpela pri tem tudi — vera.

Do svobodomiselnepoštenedu-hovščine smo rekli, da se obračamo, s se-danjim klerikalizmom nismo govoriti; njega se ne da reformirati, edino sredstvo proti njemu je — boji!

kletvi, katero smo priobčili na strašno jezo „Slovenca“. Slovenska „panna“ je očitvidno za domačo rabo prirejena po šabloni papeževe kletve, kakoršna je tudi v knji-gah cerkvenega prava in v vseh velikih „krščanskih naukih“. To dejstvo pa je do-kaz, da so cerkvene kletve skovane vse po istem historičnem vzorcu, katerega vsa teatralna ogorčenost „Slovenca“ ne bo utajila.

Mekinske nune so se znale brez polj-skih čuvajev ubraniti vsakovrstnih tatov s to-le „panno“:

Excommunicatio

Ali panna te prekletve, kateri bode kaj (kuschau ali prozh odšel od Pandera ene Divize, jenu Neveifte Chritusove teh lubih Sestriz (vetiga Fran-cisca, jenu svete Clare

Mekinskiga Clofra.

Per oblasti ufiga mogozhniga vezhniga Boga, jenu svetiga Petra, jenu Paula negovih Apostelnu lagvihnu, jenu (kufi to vezhno panno, ali prekletno prepoveimo, de obeden lete uprizho stozjeh Divize, ali Nune od bofhie Schlufhne, katerimu so vu oblasti, jenu Pokorfhne pod tem banderam te zhištofte, nieh ne bode odpellau, tudi nieh blaga obeden nemore prozh odusete, ali ukrasti, lamuzh toiftu blagu imajo vmiru pofasti. Ako kateri pak se bode letu naprei vfel kaj ukrasti, preklet bode noter V meifti,

V Ljubljani, 17. marca.

Spravne konference.

Nemškočeške spravne konference, ki so se radi drž. zbora prekinile, se bodo v pone-deljek, 19. t. m., zopet začele. „Politiki“ poro-čajo z Dunaja, da bode ministrski predsednik v odseku za Češko, ki se skliče najprej, spo-ročil načela, po katerih naj se uredi jezi-kovno vprašanje pri deželnih oblastvih, ter prosil stranke, naj povedo glede teh načel svoje mnenje. Ker se je nadejati, da se v nekaterih točkah doseže zjedinenje, v glav-nem vprašanju pa ne, bodo imele bodoče spravne konference samo to nalogo, podati vladi substrat, na temelju, čegar bi se mogli jezikovni zakoni izdelati ter pred-ložiti legislativi. Vprašanje, ali so za ure-ditev jezikovnega vprašanja kompetentni deželni zbori ali državni zbor, ostane za sedaj in suspensio. Gre se pa za to, ali naj je smatrati jezikovne načrte kot samo-stojne, le za Češko in Moravsko določene predloge, ali za izvršilne zakone § 19. drž. tem. zakonov. V tem poslednjem smislu bi moral državni zbor baviti se z jezikovnimi predlogami. Za to so vlada in levica, in to še tem bolj, ker se namerava urediti ob enem jezikovne razmere tudi v drugih mešanih kronovinah, ter so se v ta namen napravili že prvi koraki.

Položaj na Balkanu in Orientu.

Diplomatski krogi se sedaj mnogo ba-vijo s položajem na Balkanu. „Köln. Ztg.“ je prinesla iz Berolina to oficizno poročilo: V političnih krogih pazljivo zasledujejo vznemirljiva poročila zahodnjeevropskih časopisov o položaju na Balkanu in v Orientu. Značilno za nevoljo Anglije radi prodiranja nemške trgovine v Turčijo je, da se kaže v premnogh lažnjivih poročilih, ki pa imajo le ta namen, zbuditi sum, da Nemčija spletkari proti Rusiji. Res pa je, da se nemška diplomacija v preporna vprašanja med Turčijo in Rusijo ne vtika, ker noče pobirati kovanja iz žrjavice za druge države. Angleški ugledni listi pišejo, da Anglija ne bo hotela pomagati Turčiji proti Rusiji. Ako bode Turčija temeljem ciprške pogodbe zahtevala, da mora Anglija ščititi maloazijske pokrajine sultana, bode Anglija odgovorila, da je Turčija pogodbo sama prelomila, ker ni sprejela reform, ka-tere ji je Anglija priporočala, in ker je za-nemarila svojo dolžnost proti Armencem. — Položaj v Skoplju je zopet normalen, ker je Porta ustregla vsem zahtevam nezado-voljnega naroda. Bazar je zopet odprt.

Vojna v Južni Afriki.

Buri se vedno umikajo. Sedaj so za-pustili tudi reko Oranje ter jo je general Gatacre dne 16. t. m. pri Bethulie pre-koračil in kraj zasedel. Da zveže pozicije generala Gatacra, generala Clementa in ge-nerala Brabanta, je poslal maršal Roberts 15. t. m. zjutraj iz Bloemfonteina general-nega majorja Polecarewa po železnici proti jugu ter je došel brez odpora do Betha-nyja, ki leži nekako na prvi tretjini pota od Bloemfonteina do Bethulie. Buri so torej

Dalje v prilogi.

jenu na nijvi, ali pulli, preklet bode zhu-jozh, jenu spiozh, prekletu bode, kar bode jedou, jenu piu, preklet bode hodejzh, jenu sedejozh, prekletu bode niega mefsu, jenu niega kofti, jenu od podplatou do vrha glave, ja de neima imeiti obeniga fdravja. Pridi super niega preklevta tiga zhloveka, katero je ta Gofpud perpustel fkufti Moyfe-fovo Sapoud zhes te hudobne Synuve ftra-elske. Bodi nieh Ieme fbrifsanu unkaj fteh fhivih bukou, jenu ftemi pravizhnime nei-majo fapifisane bitti U nebesih: bodi nieh dell, jenu nieh Erbfhina f Cainam, kateri je bil soiga brata vmorou, jenu f Dathanam, jenu Abironam, tudi fa Ananiam, jenu Sa-phiram, fa Simonam tem velikem super-nikam, jenu Iudefham fratarjem, kateri je bil Gospud Boga predau, jenu ftemeiftimi, kateri so diali Gospud Bogu: poide prozh od nas, toih niuu, jenu pote mi nozhemo imejte (recede a nobis, semitam viarum tuarum nolumus). Nai pride na ta foidne dan, nai niega poshre ta vezhni ogen is hudizhi vred, jenu fhnogivimi Angele aku nesai nebode povernou, kar je ukradou, jenu aku h pobulfhinu nepride.

Sgodifse: fgodifse.

„Lube Sestrize fvetiga Francisca, jenu svete Clare Mekinskiga Clofra“ so v svoji „panni“ sicer dokaj nežnejše, toda nič manj — temeljite kakor razni papeži v svojih kletvah.

zamudili za angleški tren toli važno železniško progo porušiti, a tudi proga od Bloemfonteina proti severu je ostala nepokvarjena. Po računih vojaških krogov morejo dospeti Angleži do Johannesburga aprila, sploščka junija do Johannesburga in v drugi polovici junija do Pretorije. Prvotni svoj operacijski načrt je moral Roberts vsled postopanja Burov izpremeniti. Buri namreč niso zapustili Natala, nego se pri Biggersbergu močno utrdili. Divizija Warren mora ostati v Natalu ter je dobila iz Capstadta še podporo 1000 mož. Garnizija iz Ladysmitha uživa dopust na hribih okoli Pietermaritzburga in Durban. General White je bolan ter ima dopust v Pietermaritzburgu. O Mafekingu poroča „Times“, da je mesto podobno hlevu kuncev z nešteti rovi. Do 20. februarja so vrgli Buri v mesto 1600 granat. Iz Pretorije javljajo, da je izšla proklamacija, katero je napravil državni tajnik Reitz in katera ovrača trditve Salisburyja, ki je Krügerju in Steynnu odgovoril, da so Buri izzvali vojno ter da je bila Anglija prisiljena braniti pravice svojih rojakov in črnih prebivalcev Transvaala. Reitz dokazuje, da so se začele angleške čete zbirati ob meji in da je transvaalska vlada storila vse, da prepreči vojno. Sedaj, po odgovoru Salisburyja pa je jasno, da hočejo Angleži svobodo burskih republik uničiti. Buri se bodo za svojo narodno neodvisnost bojevali nadalje v zaupanju, da bode Bog ščitil njihove pravice.

Dnevne vesti.

V Ljubljani, 17. marca.

— Iz klerikalnih konsumnih društev.

Te dni se je pri ljubljanskem sodišču vršila obravnava, katera je pokazala, kako izvrstno in zanesljivo knjigodstvo imajo pri delavskem konsumnem društvu, nastanjenem v nekdanji Ovičarjevi hiši na Kongresnem trgu. Tožil je društvo njega bivši poslovodja g. Pirnat in sicer na izplačilo kavcije. Društvo ni hotelo kavcije izplačati, češ, da ima protitirjatev v istem znesku. Te protitirjatev je hotelo dokazati s svojimi trgovskimi knjigami. Oj to knjigodstvo! Društvo ima jedno samo knjigo, v katero se vse zapisuje, dohodki in izdatki, dolгови in tirjatev. In zapisuje se vse tako, da se noben človek v tej knjigi ne spozna, in da niti tisti, ki jo vodijo, ne morejo iz nje pojasniti, če je društvo aktivno ali pasivno. Pri obravnavi se je izkazalo, da bi dokaz, koliko ima društvo protitirjatev, če ga je sploh mogoče izvršiti, veliko več veljal, kakor je cela kavcija znašala. To je naravno, saj celo društvena voditelj, „Slovenec“ slamezovec Rakovec in Tomažič, nista vedela, pri čem da sta s svojim knjigodstvom. Društvo se je tudi udalo in je raje izplačalo zahtevano kavcijo, kakor da bi se lotilo dokaza iz svoje knjige, da ima protitirjatev. Ta obravnava nam kaže, s kako lahkomišelnostjo se pri nas organizujejo konsumna društva in kako nevestno se upravljajo. In oblast se v to niti vtikati ne sme. — V slavnoznanem horjulskem konsumu pa bržčas knjigodstvo tudi ne bo v najboljšem redu. To sklepamo iz tega, ker so podgane že začele zapuščati konsumno ladj. Načelnik, župnik Bohinjec je namreč odstopil od načelstva, najbrže da se otrese vsake odgovornosti za društvene manipulacije. Te niso vedno take, da bi jih bilo hvaliti. Za danes naj navedemo samo jeden vzgled. Društvo je trgovski firmi J. Pipan & Comp. v Trstu ponudilo fižol in sicer „koksa“, ter mu ga tudi poslalo. Firma pa te pošiljatev ni bila vesela. Pisala je konsumu, da slaberega fižola že ni lahko dobiti. Pa ne samo, da je konsum poslal v Trst slabo blago, poslal je poleg „koksa“ tudi vrečo malovrednega fižola, ki se imenuje „kanarček“. Toda tržaški trgovec pozna blago vsaj tako dobro, kakor horjulski svedci, in konec je bil, da je konsum moral svoj fižol prodati pod lastno ceno. Izguba je sicer občutna, toda svedci se tolažijo, da jo pokrijejo z dobičkom, ki ga napravijo pri petjotu. — Znamenit konsum imajo tudi pri D. M. v Polju. Minolo nedeljo je bil občni zbor. Župnik-načelnik je menda iz previdnosti ostal doma. Pa se ni nič hudega zgodilo. Pokazalo se je sicer, da v tem konsumu vodijo knjige nekako tako, kakor jih je vodil kaplan Peter v „Izgubljenem Bogu“, pokazalo se je, da

so vsi računi napačni in vsi izkazi nepravilni, ali moze-konsumnike ni to čisto nič motilo. Namesto da bi si s knjigami in z računi glave belili, so se raje lotili petjota in zganja. Pili so z veliko vztrajnostjo in z občudovanja vredno nevstrašnostjo, vmes pa za zabavo preklinjali „Slovenski Narod“. To je trajalo toliko časa, da je samo še prav malokateri izmed njih vedel, kako se piše. Potem so se zadovoljni razšli, vsi v trdem prepričanju, da so pili na tuje stroške. Pa naj kdo reče, da katoliška organizacija ni pravi blagoslov.

— Eksercicije na višji gimnaziji.

Klerikalizem skuša na vse načine, da bi šolstvo zopet dobil v svoje roke, in vlada mu gre na roko kolikor more. V ta namen so se zopet uvedle eksercicije, proti katerim smo se mi izrekli že tedaj, ko je bila izdana dotična vladna naredba. Letos se vrše prvič te eksercicije in sicer so določene za jutri, ponedeljek in torek. Bržčas bodo dijaki vsled tega prikrajšani za nekaj družih „prostih dni“. Mesto, da bi imeli nekaj brezskrbnih ur, v katerih bi se mogli razveseljovati in se navžiti svežega pomladanskega zraka, poslušati bodo moralni dolgočasne pridige, ki nimajo drugega namena, kakor premotiti njihov zdravi razum. Tri dni popoldne in dopoldne zavživati sladko vodo cerkvenih propovedij je vendar nekoliko preveč. Vzlic temu bi morda ne bili zapisali nobene vrste o tej stvari, ako bi se bilo dijakom natančno pojasnilo, kako in kaj je s temi eksercicijami. To se pa ni zgodilo. Eksercicije so se naznanile dijakom tako, kakor da bi jih vsak moral udeležiti in da je le to, kar še več stori, prostovoljno. V resnici pa nima glasom ministrske naredbe nihče pravice, siliti dijake, da se udeležijo teh eksercicij, in kdor se jih neče udeležiti, tisti gre lahko na sprehod ali kamor hoče. Na to opozarjamo posebno roditelje, pričakujemo pa tudi, da bodo profesorji spoštovali to svobodo, ki jo daje ministrstvo dijakom, in da bodo dijake varovali eventualne maščevalnosti.

— Vinogradniško društvo na Olincah.

V prostorih tega društva vladata zdaj žalost in obupanje. Odkar so sodi zapečateni, je izostala tudi tista vesela družba, ki se je shajala tam, a ne v gostilničarjevih prostorih, in izpraznila, kadar je bil načelnik na Dunaju, po dve ali tri „kruglje“ rujnega vinca. Vino se v sodih ausi, a zalivati ga ni več mogoče. Gostov že dolgo ni več v to katoliško oštarijo in tudi novi direktor Pavle jih ne privabi. Celo predsednik, ki je mož trde nature, je postal nekam klavrn, dasi se v njem jeza kuha. Njegovo nemilost je prvi občutil sedanji gostilničar. Ta in njegova žena sta pri prvem zaslišanju o užitninskem prikrajšanju izpovedala resnico. Priznala sta, kaj se je v društvu godilo, dobro vedo, da bi neresnična izpoved zamogla imeti zanje neugodnih posledic. Gospod Vencajz je vrnivši se z Dunaja, gostilničarju takoj odpovedal gostilno in to za prav kratek čas, gostilničarjevi ženi pa grozil, da jo spravi še pod ključ. Ali zato, ker je pri zaslišanju govorila resnico? Nam se zdi to jako čudno, da gospod Vencajz gostilničarju in njegovi ženi tako zameri, da sta pri prvem zaslišanju izpovedala pošteno in vestno. Tekom pol leta bo to že tretji krčmar, ki ga je gosp. Vencajz pridobil za svoje društvo in ga kmalu potem zopet postavil na cesto. Vsi trije so bili tako lepo odslovljeni, da si bo pač vsak pošten krčmar trikrat premislil, predno prevzame gostilno vinogradniškega društva. Sploh bi se o usodi krčmarjev vinogradniškega društva dalo marsikaj povedati. Če bi hoteli govoriti o Žvanu ali o Pliberšku, bi lahko povedali marsikaj zanimivega, toda molčali smo in to iz oziroma na osebe teh mož, oziroma njihovih svojcev, dasi pride morda dan, ko bomo to stvar še pogreli. In tedaj bo gosp. Vencajz prav tako slabe volje, kakor je sedaj, če tudi prikriva svojo jezo radi preiskave, v kateri se društvo nahaja z bahatim zatrevanjem: Ali mislite, da bo kaj iz tega? Se nič ne bojimo! Iz tega ne bo nič!

— Iz Zgornjega Logatca se nam piše: Naš župnik, čuteč, da ne sme zaostati za drugimi duhovskimi proklinjavci, naš Lavrič, je zadnjo nedeljo „Narod“ prav pošteno proklel. Tako je ta duhovna posoda proklinjala, da se je kar v potu kopala! „Gorje hiši, v kateri se na-

haja „Slovenski Narod“, in gorje človeku, kateri bere ta list, proklet bo še „na otrocih in otrok otrocih“. Tako se je glasila ta odurna kletev, in pobožne Logaške žene so se kar tresle v strahu, da bi se na leci tik očeta župnika, ne prikazal kak oče Lucifer, ki bi kar v cerkvi pohrustal navzoče Logaške liberalce. Dosti jih je bilo, ki so se jezili, ali najboljšje jo je pogodil sedemdesetletni starček, ki je z Logaških hribov s težavo bil prilezel do cerkve, da bi počastil svojega Boga, ter poslušal pristno Njegovo besedo. Ta je po maši stal pred božjo hišo, ter zmajal z glavo, rekoč: So li „gospodje“ v teh časih vsi znoreli! Ali se za prižnico apodobijo „take šemarije!“ Tudi mi smo mnenja, da župnik Lavrič s takimi „šemarijami“ ne bo ugnal niti „Slovenskega Naroda“, niti človeške pameti, ki že tudi v Zgornjem Logatcu sili na dan! —

— Samomor okrajnega komisarja

Fladunga je vsled okolnosti, v katerih se je izvršil, zadobil resnično tragiški značaj. Domnevalo se je, da so pokojnika gnale v smrt neugodne materialne razmere, v katerih se je nahajal že dlje časa, toda ne po lastni krivdi, a zdaj se je izkazalo, da je bil vzrok ves drug. Pokojnik je imel te dni z dr. Gattenhoferjem, kranjskim okrajnim glavarjem, oster nastop v uradnih zadevah. Pri tem se je sicer mehki in ljubeznivi Fladung tako razburil, da je vzel revolver v roko in baje z njim grozil okrajnemu glavarju, da ga ustrelji, dasi se je Fladung opravičeval, da je hotel le sebe ustreliti. Glavar je vso stvar ovadil deželnemu sodišču, in to je že določilo preiskovalnega sodnika, da začne postopati proti Fladungu. Še predno se je preiskovalni sodnik odpeljal v Kranj, je deželno predsedništvo poslalo tja predsedstvenega tajnika gospoda Haasa, da stvar preišče. Ni nam znano, kako pooblastilo je imel gosp. Haas, istina pa je, da je Fladung mislil, da ga bodo aretirali. Zvečer je čul v hiši neke korake. Mislil je, da grede ponj orožniki ter naprosil svojo soprogo, naj pogleda, kdo da gre. Gospa je zapustila sobo, Fladung pa je porabil to priliko in se ustrelil. Pokojnik je bil sin rajnega dvornega svetnika pri deželni vladi. Izvršil je ljubljansko realko z maturo, potem pa napravil še maturo na gimnaziji. V ožgled ovadbi Gattenhoferjevi — ki se baje jako krvavo čita, ker obsega celi dve poli, predrzemo izreči sodbo, da v celi ti aferi tiči ogromna pretiranost, koja, dasi jo je Fladung plačal z življenjem, gre več ali manj, kakor je notorično, na račun okrajnega glavarja. Končno pa menimo — v ožgled krvavi objavi na krvavo sodišče, da nekaj kolegijalnosti mora veljati tudi mej političnimi uradniki, kojim ni treba vsake ovadbe takoj kazenskemu sodišču na vrat obesiti, ko imajo vedno tudi svojo — disciplinarno oblast! Sicer smo pa že večkrat izrazili mnenje, da so razmere v kranjskem c. kr. okrajnem glavarstvu potrebne revizije, in sicer v marsičem! Pri tem ostanemo, dasi že naprej vemo, da naša deželna vlada tega „šlendrijana“ tudi v bodoče ne bo odpravila!

— Gostilno iščeta. Te dni sta prišla

gospoda Kregar in Erzín v Rastoharjevo gostilno in se začela pogajati, da bi bil tam tabor klerikalnih volilcev pri predstojeh občinskih volitvah. A kako sta se začudila, ko sta izvedela, da v tej gostilni njihove ponudbe niso nič kaj veseli. „Kaj nismo vse pošteno plačali?“ sta vpraševala srdito, pa dobila sta odgovor, naj le vprašata „onkraj šrange“, tam da jima že dajo primeren odgovor. Kregar in Erzín sta žalostnega srca odšla in zdaj pripovedujeta svojim znancem: „To je več, ko čudno, da nas klerikalcev noben hudič ne mara. Tako na nič smo že prišli, da niti gostilne ne dobimo, kjer bi mogli barjane „prepričevati“.“

— Slovenski trgovci pozor! Iz notranjskih trgovskih krogov pišejo nam: V članku: „Ni šlo!“ pisali ste: „Klerikalci kujejo zdaj najbrž že nove naklepe....“ Seveda, saj so jih že skovali. Le čitajte „Slovenca“ od zadnjega petka in vrednega mu bratca „Slov. List“. Ondi stoji črno na belem, da si niso ti krščanski ljudje nobenega družega kot žrtev izbrali, nego nas ubogo paro — trgovce. Grozijo nam, da nas bojo popolnem uničili, ako ne opustimo

„Slov. Naroda“ in se trdno ne oklenemo „Slovenca“, iz katerega bi ne zvedeli ničesar drugega, kakor o kakem romanju, novi, srebrni ali zlati maši, o raznih misijonih, o farovski pojedinah in duhovniških pogrebih. No, mi Notranjci nismo kalini, da bi šli tem lisjakom na limanice. Poznamo jih in njih namene preveč. V zanke mislili so nas ujeti najprvo z novim glasilom „Narodni Gospodar“, a mi smo ga jim pošteno vrnili. Zdaj nam nastavlja zopet le limanice in Bog zna kaj bodo še poskusili. Mi nočemo postati poskušnji kunci klerikalcem in upamo, da bodo naši gorenjski in dolenski kolegi istotako neizprosni, kajti če kje, je tukaj na mestu Tugomerov izrek: Trd bodi, neizprosen mož, jeklen....

— Slovensko gledališče. Sinoči je

bil zopet časten večer za izvirno slovensko dramo. Igrali so z najlepšim uspehom Cankarjevo dramo „Jakob Ruda“. O tej zanimivi drami izpregovorimo prihodnjič obširnejše in natančnejše v listku. Danes samo povdarjamo, da smo videli resno in premišljeno delo, ki bi zaslužilo istinito več zanimanja med našim občinstvom, ki kaže do izvirnih dramatiških del mrzlo srce in neumevno apatijo. Gledališče je bilo namreč bolj prazno nego polno, dasi je storila intendantca slovenskega gledališča, kar bi bilo vabljivo. Igrali so izvirno dramo, igrali so jo prvokrat in gostoval je v naslovni ulozi g. Boršttnik iz Zagreba, kar se še ni zgodilo doslej nikdar pri premieri izvirnega dela — a vse to ni nič pomagalo, in gledališče je bilo prazno. Toliko bolj nas veseli, da se razvija slovenska drama, in da tako lepo in vidno zlasti v tej hladni atmosferi. To je znak krepke volje in železne vztrajnosti naših dramatiških pisateljev, med katere se je uvrstil sinoči tudi Cankar, katerega delu — kakor rečeno — hočemo posvetiti več treznega premišljevanja.

— a —

— Javni shod političnega društva

„Pozor“ v Ptuj. Po daljšem prestatku sklicalo je politično društvo „Pozor“ javen shod na dan 11. marca pri Sv. Andražu v Slovenskih goricah. Shod je bil mnogobrojno obiskan. Po kratkem nagovoru podpredsednika g. dr. A. Brumena nastopil je g. dr. Fr. Jurtela, odvetnik in deželni poslanec v Ptuj, ter razpravljal v temeljitem, tri četrt ure trajajočem govoru o političnem položaju in o delovanju deželnih in državnih poslancev. Burno pritrevanje sledilo je njegovim besedam. Nato je nastopil gosp. dr. Anton Brumen ter govoril o jezikovni ravnopravnosti z ozirom na gospodarski in kulturni razvoj slovenskega naroda. Sprejele so se tri resolucije. Prva se nanaša na popolno ločitev Južnega Štajerja od nemškega dela te kronovine. Druga zahteva ustanovitev posebnega namestniškega oddelka za Slovenski Štajer in ustanovitev posebnega nadsodišča s sedežem v Ljubljani za slovenske pokrajine. Tretja ima sledeče besedilo: „Slovenska državna poslanca za ptujski okraj se pozivljata, da zastopata kulturne, gospodarske, narodne in politične interese, posebno glede nastavljanja uradnikov vseh vrst in strok, v državnozbornem klubu in nasproti vladi, da pripravita klub do tega, da bode povsodi tam posredoval pri vladi, kjer to zahteva obči interes sam ali v zvezi s poprijateljnimi klubi. Ako bi se klub narodne krščanske zveze ne mogel ali ne hotel ozirati na želje in potrebe štajerskih Slovencev ter podpirati naših državnih poslancev, pozivljata se ta, da zapustita klub“. Ni treba še posebej povdarjati, da so bile vse resolucije z velikim navdušenjem jednoglasno sprejete.

— Čudno. Pod tem zaglavjem smo

poročali, da se je zastopnik finančnega erarja pri neki komisiji nekam protivno vedel. Ker nočemo nikogar grajati, kdor graje ni vreden, in ker radi popravimo vsako krivico, če smo jo v resnici zakrivali, rade volje prekličemo ostra očitanja, katera smo pisali proti omenjenemu uradniku. Z najverodostojnejše strani se nas je namreč poučilo, da gledé postopanja komisije za določbo povprečnih najminov za vojaška stanišča nismo bili zadostno informovani, ker nikakor ni resnica, da bi se bil zastopnik finančnega erarja trudil, Ljubljani škodovati. Uspeh komisije je tak, da smejo z njim zadovoljni biti vsi prizadeti faktorji. Kakor rečeno, priobčujemo ta popravek radovoljno; svoje

poročevalce, na koje se nam je zanesti, pa prosimo, da nam pošiljajo v bodoče le taka poročila, o kojih so se poprej prav vestno prepirali, da so res istinita. Drugače zagazimo dostikrat v položaj, da grajamo funkcionarje, ki graje niso zaslužili. Kaj tacega pa ni nikdar v našem namenu!

— **Veseli klerikalec.** Znan agitator klerikalne stranke, jeden mej prvimi njenimi kričaji, je prišel v nedeljo v kavarno „Austria“ na Sv. Petra cesti, kjer se je v družbi somišljenikov po svoje zabaval. Tekom popoldneva je prišlo do precej živahnega razpore mej omenjenim agitatorjem in kavarničkim osebjem, ker je zmanjkala neka žlica. Agitator — resnično pošten človek — je bil vsled suma, da je on žlico zmaknil, tako razburjen, da se je slekel do golega in zahteval, naj se njegova obleka preišče. Kaj pravijo k temu gospodje pri „Slovenca“?

— **Nova izdaja Prešernovih poezij.** Poleg krasotne numerirane izdaje Prešernovih poezij je zaslužna založna tvrdka Kleinmayr & Bamberg sedaj napravila še drugo, prav tako krasno izdajo. Ta je sicer v formatu za spoznanje manjša, sicer pa je natisnjena z istimi črkami, na ravno takšnem papirju ter prinaša iste ilustracije poljskega slikarja Ad. pl. Karpellusa in vse druge okraske. Razlikuje se od prve izdaje samo po tem, da ni numerirana. S tema izdajama je založna tvrdka postavila Prešernu lep spomenik, za katerega jej gre najčastnejše priznanje. O prvi izdaji se je po raznih listih precej obširno pisalo, tako o uredbi Prešernovih poezij, kakor tudi o ilustracijah, a ne vedno s tisto dobrohotno pravičnostjo, s katero se navadno pri nas presojaajo književni in umetniški proizvodi. Knjigo je uredil najboljši poznavalec Prešerna, skriptor L. Pintar, in se njegovi uredbi pa ne da prav nič ugovarjati. Kdor se spodtika ob tem, da izdaja ni „kritiška“, in kdor pogreša komentarja, tisti pač pozablja, da ti izdaji nista namenjeni učenjakom, nego širšemu občinstvu, a kdo je že videl, da bi se bila za širše občinstvo izdala Shakespeareova ali Goethejeva ali Dantejeva dela „kritiško“ in s komentarom? Glede ilustracij ni bila sodba soglasna. Priznati se mora sicer, da niso vse ilustracije jednako dovršene, priznati se pa mora tudi, da so lepe in duhovito zasnovane. Poleg ilustracije na naslovnem listu so ilustrirane z večjimi podobami še pesmi „Pod oknom“, „Mornar“, „Nezakonska mati“, „Turjaška Rozamunda“, „Ribič“, „V spomin Mat. Čopa“, „Gazele“, „Krst pri Savici“ in „Nuna in kanarček“. Gotovo najkrasnejša je „Nezakonska mati“. Nova nenumirana krasotna izdaja velja mehko vezana 5 K, v platno vezana 6-40 K, v svinjskem usnju vezana 9 K, po pošti 30 vin. več.

— **Razstava osnutkov Prešernovega spomenika.** Pišejo nam: Marsikdo bi si rad ogledal osnutke Prešernovega spomenika, toda določene ure, ko je dvorana odprta, so za uradništvo docela neprikladne. Želeti je, da bi bili osnutki vsaj nekaj dni razstavljeni do 1 popoldne in od 3. do 5. zvečer.

— **Izpred celjskega sodišča.** Policaj Kunst, ki je bil svoječasnno na celjskem okr. sodišču radi prestopka po § 331. kaz. zak. krivim spoznan in obsojen na tri dni zapora, se je pritožil zoper to razsodbo. Ob sodba sloni, kakor znano na dejstvu, da je Kunst — ta biser celjske policije, dne 9. avgusta l. l., ko je bil v službi, gospico Žimniakovo javno nalašč osuval ter ozmerjal „verdamte Baben“. — Prizivno sodišče celjsko je Kunsta glede „suvanja“ popolnoma oprostilo, češ, da se vendar ne da sklepati, da je on to storil iz zlobnega namena, in je ta njegov čin pripisovati njegovi razburjenosti. Celjski policaj sme torej celo suvati in pehati ljudi in — da se surovost še poviša — celo dame. Samo, da je razburjen, kar bi pa v službi itak nikdar ne smel biti. Prizivno sodišče je Kunsta spoznalo krivim le zaradi psovke „verdamte Baben“ ter ga obsodilo po § 496. kaz. zak. na 24 ur zapora ter v povrnitev kazensko-pravnih stroškov tožiteljici gospici Žimniakovi.

— **Goriška idila.** Iz Goriškega okraja pišejo „Soči“: Neki za blagor svojega ljudstva vneti kurat je po hišah pobiral prešičje jezike. Kolikor se pokolje v občini prešičev, vsi so v njegovi evidenci, kajti jezik mora biti njegov. Tudi gnatij se ne brani. Tisti dan je nabral z mežnarjem tri

vance jezikov. Ko je nesel mežnar tolik dar božji proti domu, je govoril sam pri sebi tako le: „Ti sakr. f., vse jezike cele občine bi sam pogrizel! Ali je tako Kristus učil? Ne boš jih ne!“ — in smuk venec jezikov v mejo, da bi prišel zvečer po nje. Zvečer je res prišel, a jezikov ni bilo več. Neki uzmovič je bil šel prej za njim in je še huje zabavljaj proti f., ker hoče vse jezike požreti. Ta uzmovič je šel še dalje in jih ni privoščil niti mežnarju. „Tat je tatu prekosil.“

— **Zmaga odločnosti.** Pod tem naslovom poroča „Mir“, da pri celovski pošti na noben način ni bilo dobiti dvojezičnih tiskovin. Vedno se je izgovarjala, da še niso došle. Naposled je bila vložena pritožba na pošto ravnateljstvo v Gradcu — in zdaj je bilo hitro odpomagano!

— **Občinske volitve v Trstu.** Jutri in pojutrišnjem bo v tržaški okolici več shodov, na katerih se postavijo kandidatje za prihodnje občinske volitve. Čuje se mnenje, da Lahi letos v okolici ne postavijo svojih kandidatov, toda gotovo to še ni.

— **Slika g. M. Strnena v „Mestnem domu“.** Od jutri nadalje bo občinstvu na ogled g. Strnena velika slika v „Mestnem domu“. Slika, kažoča cesarja na konju in v spremstvu, pokriva glavno polje na pročelnem zidu dvorane. Več o priliki.

— **Demonstracije na graškem vseučilišču.** Piše se nam iz Gradca: Nemški burši kar ne nehajo s svojimi demonstracijami proti profesorju Frischaufu. Ker se jim je predvčerajšnjim zabranil vstop v dvorano, kjer ima profesor Frischauf svoja predavanja, so čakali po hodnikih. Ko je prišel prof. Frischauf iz fizikalnega kabineta, zagnali so burši silen krik in vik, kričali za njim: Fej! Abzug! Ehrenslovene! Sluga! Na zdar! Drvili so za njim na cesto, tako da se je moral preganjati profesor vrtniti na vseučilišče. To počenjanje dijaštva kaže, da se poklicani faktorji še vedno nečesto zavzeti za varstvo preganjanega profesorja, prav kakor bi komaj čakali, da bi ti predzrni nemški burši onemogočili prof. Frischaufu izvrševanje njegovega poklica. Ministrstvo že omahuje in ni več imenovalo prof. Frischaufa članom izpraševalne komisije za učiteljsko službovanje na srednjih šolah.

— **Za kolesarje.** Spomlad je tu in z naravo vred se vzbujajo tudi kolesarstvo iz zimskega spanja. Kolesarji in kolesarice! gotovo že delate načrte, kam da poletite s kolesom, ali po opraviilih ali pa gledat in vživat naravne lepote in se zabavat v družbi dražih prijateljev. Da pa je vožnja prijetna, potrebuje kolesar na potu mnogo ugodnosti, katere mu hoče nuditi „Zveza slovenskih kolesarjev“, koje namen je kolesarstvo po možnosti podpirati in povzdigniti, bodisi z izboljšanjem cest, s zaznamovanjem nevarnih klancev, z napravo pomočnih postaj, kjer imajo členi zveze vse potrebne stvari za popravljanje kolesa, kakor tudi prvo pomoč za slučaj pridobljenih ran brezplačno na razpolago (število pomočnih postaj bode letos za 10 pomnoženo), nadalje z zaznamovanjem dobrih gostiln, z izdajo športnega lista itd. Da pa more „Zveza slovenskega kolesarstva“ svojo nalogo uspešno izvrševati, treba je vspriči minimalne letne članarine 3 K vsestranske podpore. Zato se obrača odbor „Zveze slovenskih kolesarjev“ do vseh narodnih bicklistov s prošnjo, da mu z obilnim pristopom omogočijo svoj smoter doseči. Ker se bo z izdajo legitimacij za leto 1900 še v teku tega meseca pričelo, se vsa slovenska kolesarska društva opozarjajo, da nemudoma oglašajo vse svoje člene, oni kolesarji pa, v kojih okolišču ni nobenega bioikliškega kluba, naj oglašajo svoj pristop neposredno odboru „Zveze slovenskih kolesarjev“ v Ljubljani.

— **Električna luč v Celovcu.** Mestni zastop celovski je sklenil vpeljati električno razsvetljavo in izročiti dotična dela firmi Ganz & Comp. Vodno silo bodo vzeli ob Krki. Delo bo do poletja 1902 končano.

— **Razkrinkani hudič.** Iz Črnomlja se nam piše: Mnogokrat se je že pravilo, da po raznih krajih hudič plaši in straši. Da bi pa naš Belokrajino obiskal, tega niti mislili nismo. Vendar i to nesrečo smo doživeli! Dobro uro od Črnomlja se nahaja občina in kraj Petrovas. Tam živi neka uboga slepa ženska, stara kakih 30 let. Prej je beračila po raznih božjih potih, in bila pri teh tudi nesrečno blagoslovljena. Poledica tega je krepak deček, star sedaj

kakih 5 let. Pravijo, da sta se ona in njen izvoljeni, neki potujoči popravljalec dežnikov, pri devetih cerkvah devetkrat pri Bogu zaklela, da se gotovo vzameta. Ker pa njemu to sedaj ni po volji, prisiliti ga je hotela drugače. Pomagati je pa moral tej slepi ženski hudič, sam pravi, pravcati peklenšček. — Že kaka dva meseca se vedno slišijo čudne govorice, kako to slepo žensko satan trpinči, ljudi ogovarja, ter jim zelo premetene odgovore daje. Kjer je ona, tam se nahaja tudi hudič, ki pa kaže svojo moč in grozovitost le po noči, ker noč ima svojo moč. Vsak večer, ko se ženska spravi spat, začne jo hudič strašno trpinčiti. Krč jo po rokah in po vsem telesu hudo vije. Hudič jo z njenimi rokami tolče po glavi. Ona pa se med tem premetava po slami in se trese po vsem životu, kot da strašno trpi. V sobi, kjer leži, mora pa biti vse temno. Kar se zasliši govor; tisti, ki so bili tam pripovedujejo, da se sliši, sedaj v tem, sedaj v onem kotu, nekaj časa v višini, kmalu zopet nizko pri tleh. Ljudje, ki to počenjanje hodijo kar trumoma gledat in poslušat, vprašujejo, seveda le najsrčnejši, hudiča to in ono. Odgovarja pa jim neznan glas z zelo navihanimi odgovori. Na vprašanje, zakaj se ne pokaže, pravi: „Jaz se ti že pokažem, kakor hočeš, ali v podobi konja ali psa, potem pa boš gotovo mrtev“. Vsakemu se lasje zježe, vsak se tacega odgovora ustraši in zbeži, ter potem pripoveduje strašne reči o tem hudobcu. Prosto ljudstvo se ženske, ki ima hudiča v sebi, zelo boji. Gospoda tu v Črnomlju pa ugiba to in ono, večina je mnenja, da je ta slepa ženska zelo prebrisana in vse sama povzroča. Mnogo jih gre tja, da se na svoje oči prepričajo, kaj je na tem resnice. Vsak pa pove, da je res hudič tam, ker že od same misli, da pride hudič, zbeži. Ugibalo se je, kako satana brez duhovske pomoči izgnati. — V sredo, 14. t. m. pa se je zbralo več gospodov raznega stanu, da gredo, ker so vendar tako srčni, hudiča skušat. Ob 9. uri zvečer sedli so na voz in se dobre volje odpeljali na čudoviti kraj. V ono sobo prišedši, našli so množico ljudi, ki je čakala, da začne hudič govoriti. Slepa ženska ležala je na tleh na kupu slame. Zraven nje je spal mirno njen otrok. Mesec je svetil skozi okno. Vse je bilo mirno. Kar začne hudič delovati. Ženska jame težko in hitro sopsti, suje nekaterekrat z vso močjo v zrak, roke se ji krčijo, pesti stiska, vsa se lomi in zvija kakor pri hudem krču. Potem se je tolkla po glavi. Vse navzoče je strah spreletaval ko je hišni gospodar rekel, da bo zdaj hudič govoril. Brž so prižgali sveče, prav srčen gospod zagrabil jo je za roke, jo hudo pritisnil za žilo na r. ki in — hudič je odjenjal. — Ženska je postala popolnoma mirna, nikakega glasu ni bilo čuti, ker hudič v podobi te ženske se je zbal moč, ki so ga prišli preganjati. Resnica je torej, da je ženska znala ljudi dobro voditi za nos, dobro ponarejati krč in neke glasove, seve le v slovenskem jeziku, dajati od sebe, ne da bi v temi ustnice vidno premikala. Tako je torej tudi ta hudič razkrinkan. Ljudstvo se gotovo kmalu pomiri. Konec temu hudičevemu početju bode, ko pošlje občina tega od ženske ponarejenega hudiča v kak zavod. Tam jej gotovo mine veselje do peklenjskih burk.

— **„Slovensko trgovsko pevsko društvo“.** Odbor naznanja vsem svojim p. n. gg. členom, da ima društvo svoj letošnji redni občni zbor v torek, dne 20. t. m. ob polu 9. uri zvečer v „Narodnem domu“. Vspored: tajnikovo in blagajnikovo poročilo, ter volitve predsednika in podpredsednika ter osmih odbornikov. Prosi se obilne udeležbe.

— **V Šentjanškem premogokopu** se je v mesecu februarju t. l. 880.600 klg. premoga nakopalo in razposlalo, a bilo bi se ga še mnogo več, ako bi število dovoznikov zadoščevalo.

— **Pogreb.** Včeraj so pokopali na tukajšnjem grobišču pri sv. Kristofu gospo Marijo Mozerjevo rojeno Steiner. Pokojnica je bila več let učiteljica v Postojni in v zadnjem času v Št. Vidu nad Vipavo in je bila splošno priljubljena. Slovesnega njenega pogreba udeležilo se je prav mnogo odličnega občinstva, zlasti pokojničnih znancev in prijateljev iz Notranjske. Lahka njej zemljica!

— **Občni zbor zadruge brivcev, frižerjev in lasničarjev** v Ljubljani, se je vršil

dne 8. marca t. l. ob navzočnosti zastopnika obrtne oblasti magistratnega svetnika g. Ivana Šešeka in zadržnega inštruktorja g. Henrika Pfeifferja ter lepega števila združnih členov. Načelnik zadruge g. Engelbert Franchetti je pozdravil vse navzoče ter poročal o delovanju združnega načelstva za dobo 1899. Iz poročila je posneti, da je imela zadruga leta 1899. jeden redni, dva izvanredna občna zbora in štiri odboreve seje. Dalje, da je minulega leta oglasilo pet in dva odglasila brivsko obrt. Dohodkov bilo je 53 gld. 90 kr., stroškov pa 45 gld. 72 kr., zadržni zaklad znaša koncem leta 281 gld. 44 kr. Pri volitvi je bil izvoljen načelnikom g. Engelbert Franchetti, njega namestnikom g. Fran Ferkula, za odbornike gg. Alojzij Bizjak, Aleks. Gjud, Andrej Varovič in Fran Zupan in za namestnike gg. Ivan Kastelic in Viktor Petrovčič. Dalje se je sklenilo, da naj pristopi zadruga k zavezi vseh brivskih zadrug za Avstrijo na Dunaju, in je bil izvoljen za poslanca ljubljanske zadruge gosp. Eng. Franchetti. Končno se je sprejel predlog, da se naj ustanovi prenočišče za potujoče pomočnike, in pa zadržno skladišče, ter da se naj z ozirom na to, da so stroški vedno večji, tudi cene pri obrtu brivcev povišajo, in naj stopijo v veljavo s 1. aprilom t. l. Cene naj bodo pri vsakemu brivcu razvidne, in naj se vsi členi zavežejo s častno besedo, držati se določenih cen.

— **Oddaja smodnika za streljanje proti toči.** Kakor prejšnja leta bo deželni odbor kranjski priskrboval tudi letos oddajo smodnika za streljanje proti toči. Naročniki naj se obrnejo pismenim potom naravnost na deželni odbor kranjski. V dopisu naj navedejo, koliko zabojev želijo, za katero občino je namenjen, na čegav naslov (to je kdo ga sme takoj po prihodu na kolodvor sprejeti), in na katero postajo naj se pošlje. Z naročitvijo vred je poslati tudi naročnino. Vsak zaboj ima 25 kg. smodnika, ter stane 20 kron 60 vinarjev. Letos se bo smodnik razpošiljal le dvakrat, in sicer v prvi polovici aprila in v prvi polovici julija. Na pozneje došla naročila se ne bode moglo ozirati.

* **Tolstoj o umetnosti.** André Beaunier je priobčil interview z grofom Tolstom o umetnosti: „Tolstoj“ — piše Beaunier — „je govoril z menoj dolgo o umetnosti. Njegova vodilna ideja v pogovoru je bila, da je umetnost zašla na napačno pot, kar se kaže vsak dan bolj. Rafinirana umetnost nekaterih pisateljev je le za nekatere, narod pa nima od nje nobene koristi. Toda umetnost nima pravice obstajati, ako ni namenjena narodu. Zanj ne sme biti privilegiranih slojev. Če je umetnost, kakor se mi zdi, človeškemu življenju potrebna prijetnost, potreben užitek, potem ne sme biti omejena le na nekatere srečne ljudi. Mesto da je frivolna igrača blazirancev in trudnih dobroživcev, mora stremeti za splošnimi interesi ter poganjati svoje korenine v resničnem, ne pa umetelno ponarejenem življenju. Nežni duhovi trdijo, da narod umetnosti ne razume. Da, dekadentov res ne razume in to je prav. Toda če peljem svoje kmetiške prijatelje, samouke, ki so prav toliko vredni kakor vaši učenjaki, v galerijo slik bratov Tretjakov, sem videl vselej, kako živo so bili pretreseni in pre vzeti od lepih del Rjepina in Gaya. Nikakor ne zahtevam, da bodi umetnost le moralizujuča. Glavno je, da narod zanima. Narod, t. j. celokupnost ljudi, pa bode umetnost zanimala le takrat, ako je odkritosrčna in ako je globoka, izražujoča tisto, kar je vsem ljudem skupnega. V umetnosti mora biti samo troje: odkritosrčnost, odkritosrčnost in še enkrat odkritosrčnost. Nepotrebno je, da je umetnik strokovno učen; umetniške šole ne koristijo nič, kvečjemu morejo mlade ljudi pokvariti, ki potem mislijo, da je rokodelstvo samo zase že velike vrednosti. Bodite le odkritosrčni in misel, katero bode izrazili, bode gotovo ganila srca.“

* **Poroka prestolonaslednice Štefanije** se je morala odložiti, ker je grof Elemer Lonyay v Benetkah zbolel na influenco. Štefanija je poslala Lonyayu svojega zdravnika, dr. Auchenthalerja. Po nasvetu tega zdravnika se je grof Lonyay odpeljal v Gorico ter se nastanil v hotelu „Südbahn“.

* Sultanova hči pobegnila. Iz Carigrada brzojavljajo, da je Haledzse, sultanova hči, pobegnila z Niedjarom, slavnim turškim pesnikom. V spremstvu Haledzse je Riza, hči Osmarja paše. Sultan je vsled bega hčerke sila potrta. Nedavno je pobegnil njegov svak, sedaj pa še hči.

* Ker se je dal zapeljati je dobil korist dunajske dvorne opere Avgust Avgustin dva meseca teške ječe, poostrene s postom vsak mesec. Gospod Avgustin se je učil igranja na klavirju pri gospej Berti S., ženi nekega dunajskega učitelja. Žena, nežna blondinka, se je zaljubila v svojega učenca, lepega 30letnega moža koketno navianih brk, ter ga pregovorila, naj pobegne z njo. Lepi Avgustin se je dal zapeljati in pobegniti sta v Budimpešto, seboj pa sta vzela soprogovo hranilnično knjižico s 2768 kronami. V Budimpešti sta živela v nekem hotelu izvrstno in elegantno, toda samo — jeden dan. Potem je prišla policija ter poslala begunca na Dunaj. Gospod Avgustin je peljal gospe Berto sam h soprogu nazaj ter mu izročil še 2000 kron njegovega denarja. Učitelj je ženi odpustil, a korista je tožil.

* Živa v rakvi. V južnoitalijanskem kraju Lecce so operirali mlado žensko, ki je vsled tega navidezno umrla. Kakor je v Italiji, kjer se jim s pokopom mrličev silno mudi, že navada, je bilo določeno, da bode pokop že naslednjega dne. Deli so žensko v rakev ter jo prenesli v mrtvašnico. Zjutraj pa je prišel fotograf, da bi žensko fotografiral. Ko so rakev odprli, ni ležala ženska na hrbtu, nego postrani in pokazalo se je, da je ponoči oživela in — rodila dete. Mati in otrok pa sta se v rakvi že zadušila. Grobar je pripovedoval, da se mu je ponoči zdelo, da sliši klice „Na pomoč“, a da je mislil, da se mu sanja. V Italiji taki slučaji niso redki.

Književnost.

— „Slovenka“ ima v 2. števil. to-le vsebino: Zorana, Biseri, pesem. — Ivanka, „Bistvo ženskega vprašanja“. — Zofka Kveder, „Ana Jokavenko“. — F. K., „Praktična stran ženskega vprašanja“. — Fr. Ilešič, „Pevce — slepar — dalekovidec“. — Arne Novak, „Nove faze moderne ženske“. — E. Gangl, Ob cerkvi, pesem. — Oton Zupančič, „Ivanč in Panijan“. — Zofka Kveder, „Študentke“, povest. — E. Gangl, „V sanjah“, pesem. — Teodor Sokol, Vzgoja in omika ali izvir sreče. — Socialno vprašanje in zavod sv. Nikolaja v Trstu. — Oton Zupančič, „Vasovalec“, pesem. — Listek. — Razgovori.

— „Izvestja muzejskega društva za Kranjsko“. Vsebina 1. sešitka: Razprava. 1. Dr. Fr. Kos: O bojih med krščanskimi in poganskimi Slovenci v osmem stoletju. Mali zapiski. Slovestvo. 1. Dr. Fr. Kos: „Kulturne slike s Kranjskega“, spisal Jos. Ciperle. 2. A. K.: „Stara Kranjska“, izdala K. Grefe in P. pl. Radica. 3. P. W. Š.: „Monumenta historica ducatus Carinthiae“, spisal Avg. pl. Jaksch. 4. P. W. Š.: „Johann Mannel, Laibachs erster Buchdrucker“, spisal Friderik Ahn. 5. P. W. Š.: „Newe Zeytungen aus Mannels Druckerpresse“, spisal Friderik Ahn. 1. L. P.: Slovenščina v mnogojezični bibliji iz l. 1599. 2. A. K.: Občni zbor „Muzejskega društva za Kranjsko“. 1. Imenik članov „Muzejskega društva za Kranjsko“ v letu 1900. 2. Znanstvene korporacije in društva, s katerimi je „Muzejsko društvo za Kranjsko“ v zvezi in zamenjava publikacije.

Telefonska in brzojavna poročila.

Dunaj 17. marca. Danes popoldne ob 3. uri se je razšla poslanska zbornica. Vzlic včerajšnji izjavi ministrskega predsednika se domneva, da se je razšla na nedoločen čas. Gospodska zbornica bo imela še te dni sejo. Današnja seja poslanske zbornice je bila do cela brezpomembna. Zanimiva je bila samo izjava trgovskega ministra, da vlada z načrtom o novem obrtnem redu še ni gotova, ker mora, predno zaključi svoje delo, vprašati še trgovske in obrtne zbornice za njih mnenje.

Praga 17. marca. Novi župan dr. Srb je bil danes slovesno instaliran. Slavnosti se je vdeležil tudi nemški konzul. Namestnik Coudenhove je

župana pozivljaj, naj vodi upravo nepristransko, brez ozira na narodnostne in konfesionalne razlike. Župan je obljubil, da bo napram vsem objektivni, in da se bo vedno držal načela o ravnopravnosti in ravnovrednosti Čehov in Nemcev. Kot sin češkega naroda bo vedno neustrahovano zastopal pravice tega naroda. Kot župan ima v varstvu ključke k shrambi, kjer so spravljene insignije češkega kralja. S tem je župan tudi čuvár državnopravne misli ter le želi, da bi hradčinski zvonovi kmalu zazvonili v pozdrav kronanemu češkemu kralju.

Budimpešta 17. marca. Vse časopisje kliče na vojno proti Avstriji. Povod temu je resolucija, katero je sklenila poslanska zbornica glede predpisov o prometu z živino, ki se najbolj tiče Ogrske, in pa odredba finančnega ministra o rentnem davku od ogrskih papirjev. „Pester Lloyd“ pravi, da je boter finančnoministerialnega ukaza neki drugi minister. V današnji seji poslanske zbornice se poda v tej zadevi interpelacija, da zamore vlada pojasniti svoje stališče.

Berolin 17. marca. Razupita Lex Heinze je včeraj deloma obveljala. Zbornica je sprejela s 166 proti 127 glasom tako proti umetnosti kakor proti gledališčem naperjeni paragraf. Današnja seja se je proglasila za tajno, da se razpravlja o predlogu socialistov, naj se izprazni pri nadaljnjih razpravah o lex Heinze galerije, ker pridejo na vrsto jako delikatne stvari. Socialisti so se dogovorili s svobodomiselnimi stranko, da bodo nadaljnjo razpravo o lex Heinze obstruirali s tem, da bodo zahtevali glasovanje po imenih in stavljali nebroj preminjvalnih predlogov.

London 17. marca. Iz Bloemfonteina se poroča, da je general Pretymann imenovan guvernerjem tega mesta in njega okolice. Pri vseh lokalnih zadevah bo odločil dogovorito z županom. Novi guverner je izdal oklic, s katerim pozivlja vse prebivalstvo mesta in okolice, da izroče angleški upravi vse orožje.

London 17. marca. „Daily Chronicle“ prijavlja brzojavko, v kateri pravi, da je oranjski predsednik Steyn moral bežati, ker da bi bil umorjen. Minol ponedeljek je bil v Bloemfonteinu shod, na katerem so Steyna dolžili, da je republiko izdal in jo Krügerju prodal.

London 17. marca. Poročila o vходу Angležev v Bloemfontein ne soglašajo. „Times“ poroča, da so bile vse prodajalne in delavnice zaprte, ulice pa zapuščene, dočim pravi „Morning Post“, da je prebivalstvo Angleže jako prijazno sprejelo, in da so bile zlasti dame v slavnostni opravi. „Standard“ poroča, da je bil v ponedeljek v Bloemfonteinu shod, na katerem je Frasser, vodja Angležem prijaznih Burov, ostro prijemal predsednika Steyna.

London 17. marca. Državni podtajnik Brodrick je v poslanski zbornici naznanil, da so se v Draždanih primerile protiangleške demonstracije, in da je bila strgana in poteptana angleška zastava. Saksonski minister je že radi tega dogodka izrekel svoje obžalovanje in naznanil, da so storilci že zaprti.

XXVI. izkaz o darilih za Prešernov spomenik.

Prenos	12876 K 55 vin.
Hribar Ivan, župan prispevek za januar	50 „ — „
Bernotova gospa je nabrala pri gostovanju gosp. Perhava	22 „ — „
Klub slov. biciklistov „Ljubljana“ preplačila društvenega plesa s dne 20. januarja	231 „ 82 „
Turk Josip, posestnik in občinski svetovalec	10 „ — „
Don Karlo Miklavčič, spominjajoč se pokojnega župnika Vavpotiča osobitega čestilca pesnika Prešerna	10 „ — „
dr. Ivan Tavčar, odvetnik itd.	100 „ — „
dr. Fran Munda	80 „ — „
Hribar Ivan, župan prispevek za februar	50 „ — „
Čeh Fran nabral pri obnem zboru Ljutomerske čitalnice	20 „ — „
Skupaj	13.450 K 37 vin.

Dr. Josip Stare, blagajnik.

Slovenci in Slovenke! Ne zabite družbe sv. Cirila in Metoda!

Darila.

Uredništvu našega lista so poslali: Za družbo sv. Cirila in Metoda: G. Ivan Majaron, trgovec in posestnik v Borovnici (po g. Fr. Paplerju) namesto venca na krsto pokojnemu g. Dragotinu Žitniku 10 K. — Gospica Marica Ogrinčeva v Grahovem 2 K. — Skupaj 12 K. — Živela darovalec in darovalka!

Za učiteljski konvikt v Ljubljani: G. Ivan Majaron, trgovec in posestnik v Borovnici (z istega povoda kakor zgoraj) 10 K. (na knjižico št. 244). — Svoto smo izročili blagajniku učit. društva g. J. Dimniku. Živio darovalec!

Razširjeno domače zdravilo. Vedno večja povpraševanja po „Moll-ovem francoskem žganju in soli“ dokazujejo uspešni vpliv tega zdravila, zlasti koristnega kot bolesti utešujoče, dobro znano antirevmatično mazilo. V steklenicah po K 1.80 a. v. Po poštnem povzetju razpošilja to mazilo lekarnar A. MOLL, c. in kr. dvorni založnik na DUNAJSKI, Tuchlauben 9. V zaloga pa deželi je izrecno zahtevati MOLL-ov preparat, zaznamovan z varnostno znamko in podpisom. 4 (11—4)

Povodom mnogih težkih želodčnih bolezij nastopajo mnogokrat navidezno neznatne indispozicije, javljajoče se samo po slabem prebavljanju ali telesnem zaprtju. Da se obvaruje teh posledic, treba je zaužiti sredstva, katera podpirajo prebavljanja ter isto mirno povpešujejo. Najboljše teh sredstev je že 20 let znani in splošno priznani Dr. Rose želodčni balzam iz lekarne B. Fragnerja v Pragi. Dobiva pa se tudi v družih lekarnah, kakor je razvidno iz inserata.

Pri Ervinu Burdych-u, lekarju v Škoči Leki se dobiva (321—11)

ustna voda

z novim antiseptikom katero je sestavil zobozdravnik dr. Rado Fričan, katera ohrani zobe zmiraj zdrave in bele, ter zamori vsako gnjilobo. Steklenica, zadoščajoča za eno leto, stane 2 kroni, po pošti 2.05 kroni.

Dež. gledališče v Ljubljani.

Štev. 76. Dr. pr. 1014.

V nedeljo, dne 19. marca 1900. Popoldanska ljudska predstava ob znižani vstopnini. Začetek ob 1/4. uri popoldne.

Zapravljivec.

Čarobni igrokaz s petjem v 3 dejanjih. Po Ferd. Raimundu poslovenil J. Ogrinc. Režiser Rudolf Inemann. Kapelnik Hilarij Benisek.

Štev. 77. Dr. pr. 1015.

Začetek ob 1/8. uri.

Prvikrat v sezoni:

NORMA.

Tragična opera v dveh dejanjih. Spisal F. Romani. Poslovenil A. Peterlin. Uglasbil Vincenzo Bellini. Kapelnik g. Hilarij Benisek. Režiser g. Josip Noll.

Blagajnica se odpre ob 7. uri. — Začetek ob 1/8. uri. — Konec po 10. uri. Pri predstavi sodelujejo orkester sl. c. in kr. polka Leopold II. št. 27.

Štev. 78. Dr. pr. 1016.

V torek, dne 20. marca 1900.

NORMA.

Umrli so v Ljubljani:

Dne 13. marca: Marija Lipovšek, sprevodnikova vdova, 72 let, sv. Petra cesta št. 24, pljučnica. — Emil Smole, strojevodje sin, 15 dni, Tržaška cesta št. 30, prisad. Dne 15. marca: Jera Požlep, posestnikova žena, 39 let, Komenskega ulice št. 19, jetika. — Jakob Lumbur, posestnikov sin, 1 leto, Trnovske ulice št. 1, pljučnica.

Meteorologično poročilo.

Vlšina nad morjem 506.3 m. Srednji srčni tlak 736.0 mm.

Marij	Čas opazovanja	Stanje barometra v mm.	Temperatura v °C	Vetrovi	Nebo	Padačina v 24 urah
16.	9. zvečer	728.8	4.7 sl. jzhod	dež		
17.	7. jutraj	728.6	5.6 sr. zahod	pol. oblak.		
	2. popol.	725.8	9.7 sl. jug	dež		37 mm.

Srednja včerajšnja temperatura 4.2°, normale: 3.7°.

Dunajska borza

dne 17. marca 1900.

Skupni državni dolg v notah	99 K 20 h
Skupni državni dolg v srebru	99 „ — „
Avstrijska zlata renta	98 „ 10 „
Avstrijska krona renta 4%	99 „ 45 „
Ogrska zlata renta 4%	96 „ 95 „
Ogrska krona renta 4%	93 „ 60 „
Avstro-ogrski bančne delnice	127 „ 80 „
Kreditne delnice	235 „ — „
London vista	242 „ 75 „
Nemški drž. bankovci za 100 mark	118 „ 50 „
20 mark	23 „ 64 „
20 frankov	19 „ 27 „
Italijanski bankovci	90 „ 15 „
C. kr. cekini	11 „ 37 „

Pri kataru

sapnih organov, kašlju, nahodu, hripavosti in vratnih boleznih zdravniki opozarjajo na

MATTONIJEV
GISSHÜBLER

alkalična kislina ki se rabi uspešno sama ali z gorkim mlekom pomešana. (36—2) Ima mloraztopljivi, osvežujoči in pomirujoči učinek, posebno pospešuje razlizenje ter je v takih slučajih poznata kot jako dobro zdravilo.

V Ljubljani se dobiva v vseh lekarnah, večjih specializiranih, vinskih in delicatnih trgovinah.

Terezina Japelj roj. Podkrajšek naznanja v svojem in v imenu svojih otrok Frana, Antona in Mirka vsem sorodnikom in znancom prežalostno vest, o smrti svojega ljubljenega soproga oziroma očeta, gospoda

Frana Japelj-a

uradnika c. kr. držav. železnic

kateri je danes ob 1/4. uri popoldne, po hudi in mučni bolezni, previden s svetimi zakramenti za umirajoče v 33. letu svoje starosti, mirno v Gospodu zapal.

Pogreb predragega ranjcega bode v nedeljo, dne 18. marca t. l. ob 3. uri popoldne iz deželne bolnišnice na pokopališče h sv. Krištofu.

Sv. maše zadošnice brale se bodo v več cerkvah. (547) Nepozabnega pokojnika priporočamo v blag spomin in pobožno molitev.

V Ljubljani, dne 16. marca 1900.

Tretji ponatis

brošurice

„Izgubljeni Bog!“

je izšel

in se dobiva v „Narodni Tiskarni“ v Ljubljani komad po 20 vinarjev, po pošti 3 vinarje več.

Stenograf

slovenske in nemške stenografije več, izurjen tudi v odvetniškem konceptu, želi takoj vstopiti v službo.

Ponudbe pod „Stenograf“, poste restante, Ljubljana. (537—1)

Prijetna nova

hiša v Mengšu

z vsemi pritliklinami ter s poljem za 3 živine, pravna tudi za obrt, se prodaja vsled rodbinskih razmer za primerno ceno. Zahteva se le polovica kupnine takoj, ostalo lahko na več let.

Natančna pojasnila daje lastnik Ivan Korbar, Mengoš 28, Gorenjsko. (538)

„Narodna kavarna“ v Ljubljani.

V nedeljo, 18. marca 1900 in v ponedeljek, 19. marca 1800

v čast Pepicam in Pepčkom KONCERT

bosansko-hercegovinske tamburaške družbe iz Sarajeva.

Vstop prost. Začetek ob 8. uri zvečer. K obilni udeležbi vabi z odličnim spoštovanjem

(540) Fran Krapež.

Brady-Jeve

kapljice za želodec

(prej)

Marjajceljske kapljice za želodec

prirjene v lekarni „pri ogerškem kralju“ Karla Brady-Je na Dunaji, I., Fleischmarkt 1.

v obče izkušeno in poznato zdravilo, ki oživlja in okrepuje želodec, če je prebava motena, in splah pri želodčnih boleznih.

Cena steklenici 40 novč. Dvojna steklenica 70 „

Usojam se opozarjati še jedenkrat, da se moje kapljice za želodec šestokrat ponarejajo. Pazi naj se torej pri kupovanju na gorenjo varstveno znamko s podpisom G. Brady, in naj se zavrne vse kot nepravilne, ako nimajo te znamke in podpisa G. Brady.

Kapljice za želodec lekarnarja C. Brady-ja (prej Marjajceljske kapljice za želodec) so shranjene v rudečih nagubanih škatljah in imajo podobo sv. Matere Božje Marjajceljske (kot varstveno znamko). Pod to znamko mora biti podpis G. Brady.

Deli so navedeni. (1829—17) Kapljice za želodec se pristno dobivajo v vseh lekarnah.

100 do 300 goldinarjev na mesec
lahko zaslužijo osebe vsacega stanu v vseh krajih gotovo in pošteno brez kapitala in rizike s prodajo zakonito dovoljenih državnih papirjev in srečk. — Ponudbe na: Ludwig Österreich, VIII., Deutsche gasse 8, Budapest. (221—8)

Kovačnica

se odda takoj (514—4)
na Rinski cesti št. 16.

Več stalnih voznikov

za prevažanje premoga iz Šentjanža v Trebnje se pod ugodnimi pogoji sprejme pri šentjanskem premogokopu v Ljubljani, Mariji trg št. 1 ali pri delovodstvu premogokopa v Šentjanžu, pošta Terzise. (549—1)

Službo korespondenta ali praktikanta

išče takoj dovršen Mahrovec, več slovenske in nemške korespondence, hrvatskega in deloma italijanskega jezika. — Ponudbe poste restante korespondent la.

Išče se zvesta, spretna prodajalka

za trgovino z mešanim blagom pod ugodnimi pogoji. (532—2)
Ponudbe naj se pošiljajo pod naslovom: J. Krašović, Jesenice, Gorenjsko.

Sprejme se v tukajšnji prodajalnice z galanterijskim in norimberškim blagom

vajenec

ki ima veselje do kupčije in je zmožen slovenskega in nemškega jezika ter zadostne šolske izobrazbenosti. (507—3)
Kje? pove upravništvo „Slov. Naroda“.

Komí

soliden, spreten prodajalec, več v trgovini mešanega blaga in v železnini, išče se za večjo trgovino na deželi.

Ponudbe naj se pošiljajo pod „soliden“ na upravništvo „Slov. Naroda“. (525—2)

Uradno dovoljena
posredovalnica stanovanj in služeb
G. FLUX
Gospodske ulice št. 6
priporoča in namešča

službe iskajoče vsake vrste

za Ljubljano in drugod. Potnina tukaj. Nameščajo se vsak dan. — Reclna, solidna in strokovnjaška postrežba za jamčena. (546)

Išče se plačilna natakarica na deželo (čez poltje) izvrsten zaslužek.

V udobnost slavnega p. n. občinstva sem otvoril udano podpisani

v Gosposkih ulicah št. 3
v pritličju Gerlicyjeve hiše

krojaško delavnico

ter se priporočam v nadaljna blagohotna naročila v izdelavo najeleganterjih in pomladanskih oblek in povrnikov po najmodernejšem kroju ter po jako nizkih cenah.

Z odličnim spoštovanjem
Anton Repovš
tehnični krojač. (550—1)

Stavben prostor na prodaj!

Na Resljevi cesti, poleg plinarne, proda se stavben prostor po nizki ceni. Več pove upravništvo „Slov. Naroda“. Posredovalci izključeni. (435—3)

Slovensko delavsko pevsko društvo „Zvon“

priredi
v nedeljo, dne 18. marca t. l.

v gostilniških prostorih g. Tostija
„pri Virantu“

pevski večer

na čast
vsem Josipom in Josipinam.

Vspored:

1. „Slovan“ J. Vašak.
2. „Čolnčič“ H. Volarič.
3. „Na planine“ P. H. Sattner.
4. „Dramile mojih rojakov“ L. Belar.
5. „Slovenski svet“ H. Volarič.
6. „Jadranske morje“ Jenko.

Začetek ob 7. uri. Vstopnina 20 kr.

K pevskemu večeru vabi najljubšeje
(522—3) **ODBOR.**

Ces. kr. avstrijske državne železnice.

Izvod iz voznega reda

veljaven od dne 1. oktobra 1899. leta.

Odhod iz Ljubljane jaž. kol. Proga čez Trbiš. Ob 12. uri 5 m. po ačiči osonni vlak v Trbiš, Beljak, Celovec, Franzensfeste, Ljubno; čez Selzthal v Ansee, Solnograd; čez Klein-Reifling v Steyr, v Linc, na Dunaj via Amstetten. — Ob 7. uri 5 m. zjutraj osonni vlak v Trbiš, Pontabel, Beljak, Celovec, Franzensfeste, Ljubno, Dunaj; čez Selzthal v Solnograd, čez Amstetten na Dunaj. V oktobru in aprilu ob nedeljah in praznikih v Linc. — Ob 11. uri 50 m. dopoldne osonni vlak v Trbiš, Pontabel, Beljak, Celovec, Ljubno, Selzthal, Dunaj. — Ob 4. uri 2 m. popoldne osonni vlak v Trbiš, Beljak, Celovec, Ljubno, čez Selzthal v Solnograd, Lend-Gastein, Zell ob jezeru, Inmost, Bregenc, Curih, Geneve, Pariz; čez Klein-Reifling v Steyr, Linc, Budejevice, Plzenj, Marijine vane, Heb, Franzove vane, Karlove vane, Prago, Lipsko, Dunaj via Amstetten. — **Proga iz Novo mesto in v Kočevje.** Osonni vlaki: Ob 6. uri 54 m. zjutraj, ob 1 uri 5 m. popoldne, ob 6. uri 55 m. zvečer. — **Prihod v Ljubljano** juž. kol. **Proga iz Trbiša.** Ob 5. uri 46 m. zjutraj osonni vlak z Dunaja via Amstetten, Lipskega, Prage, Francovih varov, Karlovih varov, Heba, Marijinih varov, Plzenja, Budejevic, Solnograda, Lince, Steyra, Anseea, Ljubna, Celovca, Beljaka, Franzensfeste. — Ob 11. uri 17 m. dopoldne osonni vlak z Dunaja via Amstetten, Karlovih varov, Heba, Marijinih varov, Plzenja, Budejevic, Solnograda, Lince, Steyra, Pariza, Geneve, Curiha, Bregence, Inmosta, Zella ob jezeru, Lend-Gasteina, Ljubna, Celovca, Lince, Št. Mohorja, Pontabla. — Ob 4. uri 57 m. popoldne osonni vlak z Dunaja, Ljubna, Selzthala, Beljaka, Celovca, Franzensfesta, Pontabla. — Ob 9. uri 6 m. zvečer osonni vlak z Dunaja, Solnograda, Ljubna, Beljaka, Celovca, Pontabla. V oktobru in aprilu ob nedeljah in praznikih iz Lince. — **Proga iz Novoga mesta in Kočevja.** Osonni vlaki: Ob 8. uri in 21 m. zjutraj, ob 2. uri 32 m. popoldne in ob 8. uri 48 m. zvečer. — **Odhod iz Ljubljane** drž. kol. v **Kamnik.** Ob 7. uri 23 m. zjutraj, ob 2. uri 5 m. popoldne, ob 6. uri 50 m. zvečer. — **Prihod v Ljubljano** drž. kol. iz **Kamnika.** Ob 6. uri 56 m. zjutraj, ob 11. uri 8 m. dopoldne, ob 6. uri 10 m. zvečer. (4)

J. C. Zorzenon

agent v Trstu
oskrbuje na provizijo kasa-prodajo in prekomorsko odpošiljatev vseh vrst rezanega in stavbinskega lesovja. (446—5)

Učenec

se takoj sprejme (543)
v kavarni C. Egia v Ljubljani
Turjaški trg št. 7.

Vabilo k veselici

katera bo
v nedeljo, dne 18. marca t. l.

v čast Pepcam in Pepčkom

v gostilni in kavarni

„pri malem slonu“ v Vodmatu.

Začetek ob 7. uri zvečer. Vstop prost.

K tej veselici uljudno vabita

(551) Josip in Marija Hutter.

Velik muzikalni avtomat

z močnim glasom in 18 komadi se po nizki ceni in pod ugodnimi pogoji proda.

Ker je avtomat nenavadno velik in posebno močnega glasu, ga priporočam gostilničarjem in restavratorem, ki imajo velike prostore, ker se tudi lahko pleše ob njega sviranju.

Kdor ga želi kupiti, naj se obrne name

Jos. Kolar v Ljubljani

trgovec z motornimi vozovi, kolesi in šivalnimi stroji. (337—5)

Vsem kašljujočim se nujno priporočajo Kaiserjevi prsni bonboni.

2480 notarsko overovljenih spričeval je najboljši dokaz, da so neprepreseni pri kašlju, hripavosti, kaštaru in zasliženju.

Zavoj 10 kr. in 20 kr. pri Mr. Pr. Mar-detschlaegerju v Ljubljani, v Orlovi lekarni poleg železnega mostu, pri Ubaldu pl. Trn-koczyju in v deželni lekarni Milana Leusteka v Ljubljani. (1919-20)

Naznanilo.

Podpisani javlja, da se bodo

dne 9. aprila 1900 dopoldne ob 9. uri

in v poznejših dneh v občinski pisarni v Borovnici potom prostovoljne javne dražbe razprodajala Lorenc Verbičevim dedičem lastna zemljišča in sicer: njive, travniki in pašniki in razven tega več tisoč komadov stoječega gojzdnega drevja t. j. hoj in smrek.

Natančneje pojasnila in tudi vpogled v dražbene pogoje daje o. kr. okrajno sodišče na Vrhniki, Josip Verbič v Bistri, Franc Verbič v Borovnici in

Dr. Josip Furlan
odvetnik v Ljubljani. (506—5)

Oddelek za sukno firme

Kastner & Öhler v Gradcu

ima največji sortiment (426—5)

pristno štajerskega ledna

Priznana najboljši izdelki iz zajamčeno čiste ovčje volne. Modno blago; črno in modro blago za obleke za gospode. Vzorec franco.

Pod Trančo št. 2. 11 Veliko zalogo
klobukov
priporoča J. Soklič.
Pod Trančo št. 2.

A. KUNST
Ljubljana, Židovske ulice šte. 4.
Velika zaloga obuval
lastnega izdelka za dame, gospode in otroke je vedno na izbero.
Vsakršna naročila izvršujejo se točno in po nizki ceni. Vse mere se shranjujejo in zaznamujejo. Pri zunanjih naročilih blagovoli naj se vzorec vposlati. 11

Josip Reich
likanje sukna, barvarija in kemična spiralnica
Poljanski nasip — Ozke ulice št. 4
se priporoča za vsa v to stroko spadajoča dela.
Postrežba točna. — Cene nizke.

Ign. Fasching-a vdove
11 ključavničarstvo
Poljanski nasip št. 8 (Reichova hiša)
priporoča svojo bogato zalogo
štedilnih ognjišč
najprilprostejših kakor tudi najfinjših, z žolto medjo ali mesingom montiranih za oblake z pečnicami ali kahlami. Popravljanja hitro in po cenl. Vnanja naročila se hitro izvršé.

Avgust Repič, sodar
Ljubljana, Kolizejske ulice šte. 16
(v Trnovem)
izdeluje, prodaja in popravlja vsakovrstne
sode
po najnižjih cenah. 11
Kupuje in prodaja staro vinsko posodo.

Fran Detter
LJUBLJANA, Stari trg št. 1.
11 Prva in najstarejša zaloga
šivalnih strojev.
Tu se dobivajo vsakovrstni kmetijski stroji. Posebno priporočam svoje izvrstne slamoreznice in mlaticnice, katere se dobivajo v ali njih izbornosti ceno. — Ceniki zastoj in poštnine prosti.

Svilnato blago
največja izber in najnovejšo črno in barvasto, za cele obleke in bluze
priporoča 11
Alojzij Persché
Pred škofijo št. 22, poleg mestne hiše.

Na pljučih in v vratu bolehujočim, astmatikom in na jabolku bolnim!

Kdor se hoče enkrat za vselej iznebiti svoje bolezni na pljučih ali na jabolku, in če je še tako trdovratna, ali svoje nade, in če je še tako zastarana, in se kaže skoro neozdravljivo, naj pije A. Wolffsky-jev čaj za kronične bolnike na pljučih in v vratu. Na tisoče zahval jamči za veliko zdravilno moč tega čaja. Zavoj zadostuje za dva dni 75 kr. Brošura brezplačno. Samo pristnega ima na prodaj A. Wolffsky, Berlin št. 37, Weissenburgerstr. 79. (439-3)

Novo sezidana (429-3)

hiša

pri Kranju, 10 minut od mesta oddaljena, takoj čez Kokrški most, poleg glavne ceste, na jako prijaznem in za vsako prodajalno ugodnem kraju, je oddati v najem ali na prodaj.

Več se izve „Predilne ulice, nakupovanje kosti in deželnih pridelkov“.

Tudi se prodaja dobro ohranjen

Polyphon.

L. Luser-jev oblič za turiste.

Priznana najboljša sredstva proti kurjim očesom, žuljem itd. itd.

Glavna zaloga:

L. Schwenk-ova lekarna
Dunaj-Meidling.

Zahtevajte Luser-jev oblič za turiste po 60 kr.

Dobiva se v vseh lekarnah.
V Ljubljani: M. Mardetschläger,
J. Mayr, G. Piccoli. V Kranju:
K. Savnik. (485-2)

Calcium-Carbid

(473-4)

jako fin

zajamčeno vsebuje največ plina
» brez saj.

Poizvedbe in cene
pri glavnem zastopniku
Giulio di A. Levi, Trst
Via S. Spiridione št. 1.

Cokolada

(213-8)

SUCHARD

Cacao

Zajamčeno iz pristnega vina
izdeluje (434-2)

vinski jesih ALBERT ECKERT v Gradcu.

Dobiva se v vseh boljših specerijskih in delikatesnih prodajalnicah.

Neobhodno potrebno

Najbojša

USTNA VODA

priporočena od profesorjev: dvornega svetnika Oppolzerja, Schnitzlerja, Kaintzbauerja in dr. že petdeset let sem, je nedvomno

ANATHERIN

od c. kr. dvornega zobozdravnika dr. J. G. Poppa na Dunaju

v steklenicah 4 gld. 1.40, gld. 1.—, gld. —50 s presenetljivim uspehom proti vsem ustnim in zobnim zlim, zobnim bolečinam, smrdljivemu dihu, prhkim zobem, utrjuje zobno meso, obdrži zobe do visoke starosti, varuje zvečine organe, da ne gnijejo. (2068-10)

Zobni prah 63 kr., Anatherin-zobna pasta v steklenih posodah 70 kr., v zavitkih 35 kr.

Zobna piomba gld. 1.—, aromatično zeliščno milo za odpravo kožne nečednosti 30 kr.

V vseh lekarnah, drogerijah, parfumerijah.

Pristno le, če je v steklenicah, kakor je na strani, z modro etiketo v francoskem jeziku in v zlatem tisku z mojo terdiko.

za vsako rodbino

Zgodnji rožni krompir, novi češki semenski krompir, ki v 6 tednih dozori, „carska krona“ (Kaiserkrone). Cena zgodnjega rožnika gld. 3.25, pri večjih naročilih tudi ceneje.

Deteljino seme, navadno domače in lucernsko, po najnižji ceni. Češki semenski čebulček itd.

Jos. Leuz

trgovec v Ljubljani (536-1)

Najboljše berilo in darilo
je vsestransko jako pohvaljena

„Vzgoja in omika ali izvir sreče“

(neobhodno potrebna knjiga za vsakega človeka, kateri se hoče sam lahko in hitro navaditi vsega potrebnega, da more sebe in druge blažiti in prav olajkati) (112-12)

ter se dobi za predplačilo 1 gld. 50 kr., po pošti 10 kr. več, ali proti poštnemu povzetju pri

Jožefu Valenčiču na Dunaju

III. Bez., Steingasse Nro. 9, I. Stock, Thür 10. Založnik, ozir. prodajalec je voljen vrniti denar, ako bi mu kupec poslal knjigo še nerazrezano in čisto v treh dneh nazaj.

Cena je skrajno znižana, knjig je malo več.

Veliki krah!

New-York in London nista prizanašala niti evropski celini ter je bila velika tovarna serbina prisiljena, oddati vso svojo zalogo zgoj proti majhnemu plačilu delavnih moči. Pooblaščen sem izvršiti ta nalog. Pošiljam torej vsakomur sledeče predmete le proti temu, da se mi povrne gld. 6.60 in sicer:

- 6 komadov najfinjših namiznih nožev s pristno angleško klinjo;
- 6 kom. amer. pat. srebrnih vilic iz enega komada;
- 6 kom. amer. pat. srebrnih jedilnih žlic;
- 12 kom. amer. pat. srebrnih kavskih žlic;
- 1 kom. amer. pat. srebrna zajemalnica za juho;
- 1 kom. amer. pat. srebrna zajemalnica za mleko;
- 2 kom. amer. pat. srebrnih kupic za jajce;
- 6 kom. ang. Viktorija čaše za podklado;
- 2 kom. efektnih namiznih svečnikov;
- 1 kom. cedilnik za čaj;
- 1 kom. najfin. sipalnice za sladkor.

44 komadov skupaj samo gld. 6.60.

Vseh teh 44 predmetov je poprej stalo gld. 40 ter jih je moči sedaj dobiti po tej minimalni ceni gld. 6.60. Američansko patent srebro je skozi in skozi bela kovina, ki obdrži bojo srebra 25 let, za kar se garantuje. V najboljši dokaz, da leta inserat ne temelji na

nikakršni slepariji zavezujem se s tem javno, vsakemu, kateremu ne bi bilo blago všeč, povrniti brez zadržke znesek in naj nikdor ne zamudi ugodne prilike, da si omisli to krasno garnituro, ki je posebno prikladna kot prekrasno

svatbeno in priložnostno darilo

kakor tudi za vsako boljše gospodarstvo.

Dobiva se jedino le v (1841-23)

A. HIRSCHBERG-a

Eksportni hiši američanskega pat. srebrnega blaga na Dunaji II., Rembrandstr. 19/W. Telefon 14597.

Pošilja se v provincijo proti povzetju ali če se znežek naprej vpošlje.

Čistilni prašek za njo 10 kr.

Pristno le z zraven natisnjeno varstveno znamko (zdrava kovina).

Izveček iz pohvalnih pisem.

Bil sem s pošiljateljico krasne garniture jako zadovoljen. Ljubljana.

Oton Bartusch, c. in kr. stotnik v 27. pešpolku.

Jako zadovoljen z Vašo zbirko, bodem isto pri vsaki priliki priporočal. Z velespoštovanjem Gradec. Anton Marx, c. kr. pol. uradnik.

Ker je Vaša garnitura v gospodinjstvu jako koristna, prosim, da mi pošljete še jedno.

Št. Pavel pri Preboldu.

Dr. Kamile Böhm, okrožni in tovarniški zdravnik.

Styria-kolesa

so po vsakovrstnih cenah vedno v zalogi!

Ne samo najelegantnejše in najdražje, nego tudi najprostejše in najcenejše (427-2)

Styria-kolo

se odlikuje po izborni konstrukciji, solidni izdelavi in lahkem teku.

„Styria“-Fahrerad-Werke
Joh. Puch & Comp., Gradec.

Zastopnik:

Fran Čuden

trgovec s kolesi v Ljubljani.

Agente

(433-2)

tudi one, ki so že nastavljeni kot taki, sprejemam takej povsod, na vseh mestih in v vseh okrajih z gotovo plačo in visoko provizijo, za prodajo patentnih predmetov, ki so neobhodno potrebni vsakemu ekonomu, kmetovalcu in vsaki privatni stranki. Agenturo izvršuje lahko vsakdo, ki ima pri privatnih strankah znanje, v svojem prostem času. — Ponudbe pod šifro „P. N. 392“ Rudolfu Mosse v Pragi.

Lepo belo apno

sveže žgano, se dobiva po celih vagonih in v manjših porcijah pri

L. Mašek & Co.

žgalnica apna in premogokop Zabukovce (Buchberg), pošta Pletrovče (Pletrovitsch) pri Celju. (143-20)

VABILO

občnemu zboru

posojilnice na Slapu pri Vipavi
registr. zadruga z neomejeno zavezo

ki se boče vršil

v soboto, 31. sušca 1900, ob 3. uri popoldne v posojilniški pisarni v Vipavi.

Dnevni red:

- 1.) Poročilo načelstva.
- 2.) Poročilo nadzorstva o letnem računu.
- 3.) Razdelitev čistega dobička.
- 4.) Privolenje remuneracije načelstvu in nadzorstvu.
- 5.) Volitev načelstva in nadzorstva.
- 6.) Prememba pravil.
- 7.) Razni nasveti in predlogi.

Ako bi slučajno ta občni zbor ne bil sklepčen, vršil se boče ravno isti dan ob polu 4. uri drugi občni zbor, kateri boče v smislu § 35. zadrughnih pravil brezpogojno sklepčen.

Na Slapu, dne 15. marca 1900.

(542)

Načelstvo.

Jožef Makovec

na Bregu št. 20

stavbinski in pohišveni pleskar, pis-menski slikar in lakirar pločevin

se usojam p. n. občinstvu naznanjati, da sem postavil lakirarsko peč za lakiranje na pleho-vino in na železo po naj-novejšem načinu, ter prevzemam lakira-nje blekelskih stojal, kopalnih ban, vodnih škafov, tas, plehastih tablic, vozniških svetilk itd. itd.

Vzorci vseh vrst lesnih imitacij po izberi brez vsake konkurence po najnižjih cenah. (372-8)

Prodajam tudi

oljnate barve, lak in firnež.

Razpis.

Zaradi oddaje zidarskih, mizarskih, tesarskih, slikarskih, pleskarskih in klepar-skih del za razširjanje in nadzidanje šolskega poslopja na Ježici vršila se boče ondi v šolski sobi dne 29. marcija ob 9. uri jutraj

javna pismena ponudbena razprava.

Dotični proračun in načrti so pri podpisnem krajnem šolskem svetu vsakemu na vpogled razgrnjeni.

V ponudbah, katere je do določenega časa vložiti zapečatenе ter opremljene s pravilno kolekovanimi prilogi in s 5% — na podlagi skupnih ponudnih zneskov določenem — vadijem, navedi ponudnik enotne cene in na njih podstavi preračunjene skupne zneske s številkami in z besedami.

Dela se bodo oddala posamezno ali skupno brez notranje oprave.

Domači obrtniki imajo pod enakimi pogoji prednost.

Krajni šolski svet na Ježici

dne 10. marcija 1900.

(500-3)

Predsednik: Anton Vilfan.

1900 Svetovna razstava v Parizu 1900.

Družba imobilij Trocadéro & Passy

7 dni, 6 noči v Parizu.

Vse skupaj a. v.

gld. 80.

Plača se lahko na obroke.

Hrana in stanovanje, kakor tudi vožnja potnikov s kolodvora v hotel in iz hotela na kolodvor, 14 prostih vstopnic v raz-stavo. Jedna dnevna vožnja po vsem Parizu. Kuponi za zni-žane cene. Zavarovalne police itd. itd.

Prospekti in pojasnila brezplačno.

Centralna pisarna za Avstrijo in Bosno pri potovalni agenturi mejnarodne železniške družbe s spalnimi vozovi

Dunaj, I. Kärntnerring 9 (Grand Hotel)

kjer se izdajajo tudi vožni listki za vse strani.

(342-3)

Iščem

za svojega sina, ki je dovršil 4 realčne razrede z dobrimi spričevali, in je zdaj že poltretje leto v veliki provincialni trgovini, ter govori slovenski in nemški, da bi mogel obiskavati ljubljansko trgovsko šolo, v isti lastnosti (519-3)

kot praktikant

za nadalje kako mesto v Ljubljani. Pogoje se prosi naznaniti pod adresu „št. 100“ upravništvu „Slov. Naroda“.

Holandsko-ameriška proga Rotterdam-New-York.

Prihodnje odplutbe:

Rotterdam 22. marca 5.00 popoldne.
Maasdam 29. marca 12.00 opoldne.
Amsterdam 5. aprila 5.00 popoldne.
Statendam 12. april 12.00 opoldne.

Novi parniki na 2 vijaka.

Rotterdam 8302 ton, Statendam 10.320 ton,
Potsdam 12.500 ton. (24-11)

Cene v prvi kajiti od 250 K naprej iz prista-drugi kajiti od 212 K 50 h / nišča
III. razred 185 K 40 h z Dunaja.

Pisarne na Dunaji: Za kajite: I., Kolowratring 10;
za III. razred: IV., Weyringergasse 7 A.
Avstr. podružnice v Brnu, Inomostu in Trstu.

Za škrofulozne, tuberkulozne, slabokrvne, slabotne osebe, otroke in odrasle priporočam zdravljenje z mojim priljubljenim in obče znanim

Lahusen-a jodoželeznatim

jetrnim tranom.

Najboljši in najbolj učinkujoči jetrni tran.

Okus posebno fin. Se lahko in brez neprijetnosti jemlje. Letošnja napolnitev posebno lepa. Mnogo zdravniških spričeval in zahvalnic. Zdravljenje traja od septembra do maja. Izvirne steklenice v sivih zabojih a gld. 1.50. Zahteva naj se vedno jetrni tran iz lekarnice Lahusen v Bremah. Samo tedaj je pristen. Natančnejša pojasnila daje rad izdelovatelj. (2333-10)

Dobiva se vedno svež v Ljubljani v Orlovi lekarni, Jurčičev trg, nasproti železnega mostu in v de-želni lekarni pri Mariji pomagaj, Reseljeva cesta pri mesarskem mostu.

FRAN OGRIZEK

v Planini pri Rakeku

prodaja in odpošilja kot zastopnik neke prve mnogokrat odlikovane trdke v Istri, izvrstna naravna

bela in črna vina, muška-telca, šilharja in refoško

po cenah od 16 do 24 gld., postavljeno voznine, prosto na vsako železniško postajo na Kranjskem in v vsaki množini.

☛ Za pristnost vin se jamči. ☛

Vzorci se na zahtevanje radovoljno poštnine prosto dopošljejo. (246-8)

JUHNA ZABELA MAGGI

Maggi-jeva juhna zabela je jedina svoje vrste, da se hipoma naredi vsaka slaba mesna juha izredno krepka — malo kapljic zadošča. V izvornih steklenicah od 50 vinarjev naprej dobiva se v vseh delikatesnih, kolonijalnih, drogerijskih in špecerijskih prodajalnicah. — Izvirne stekleničke se z Maggi-jevo zabelo najceneje napolnujejo. (533)

S. 3/00/1

Edikt.

(505—2)

Št. 5403.

Razglas.

(470—3)

C. kr. okrožno sodišče v Novem mestu je čez vse, kjerkoli se nahajajo premično, potem čez nepremično, v deželah, kjer velja konkurzni red z dne 25. decembra 1868, se nahajajoče premoženje v trg. registru neprotokolovanega trgovca z usnjem in posestnika **Blaža Kovačiča v št. Rupertu** odprlo konkursa, ter imenovalo konkursnim komisarjem c. kr. dež. sod. svetnika, **g. Jožefa Stariča** z uradnim sedežem v Mokronogu in začasnega upravitelja mase **g. Maksimilijana Kosér-ja**, **c. kr. notarja v Mokronogu**.

Upniki se pozivljajo, da pri roku, ki je določen na 26. marca 1900. na uradnem sedežu konkursnega komisarja stavijo svoje predloge glede potrjenosti za zdaj nastavljenega ali o imenovanju drugega masnega upravitelja in namestnika, ter volijo odsek upnikov, ko so se izkazali z dokazili za svoje terjatve. Ob enem se pozivljajo vsi oni, ki hote staviti do skupne konkursne mase kako zahtevo kot konkursni upniki, da oznanijo svoje terjatve, tudi če bi o njih bila začeta kaka pravna obravnava.

do 26. aprila 1900. leta

pri tem sodišči, ali pri c. kr. okr. sodišču v Mokronogu po predpisih konkursnega reda, da se izognejo v istem zapretnih pravnih nasledkov ter jih dne 21. maja 1900. dopoldne točno ob 9. uri pred c. kr. konkursnim komisarjem v Mokronogu pri določenem likvidacijskem dnevu zglašijo za likvidacijo in določitev povrstnega reda.

Pri splošnem likvidacijskem dnevu prisotni zglašeni upniki imajo pravico, po prosti volitvi na mesto masnega upravitelja, njegovega namestnika in članov odbora upnikov, ki so dotedaj poslovali, postaviti druge osebe svojega zaupanja končno veljavno.

Daljšje objave tekom konkursne obravnave pa se bodo zglašale v uradnem listu „Laibacher Zeitung“.

C. kr. okrožno sodišče v Novem mestu

oddelek III., dne 12. marca 1900.

Bilanca posojilnice v Črnomlju

registrirane zadruge z neomejeno zavezo
za XV. upravno leto 1899.

št.	Imetje	K	h	št.	Dolгови	K	h
1	Posojila	506431	72	1	Deleži, 1747 po 4 K	6988	—
2	Zaostale obresti od posojil	11437	87	2	Nevzdržene dividende od deležev	2214	64
3	Naloženi denar pri drugih denarnih zavodih v glavnicah	58200	—	3	Hranilne vloge 564538 K 66 h	—	—
4	Nevzdržene obresti naloženega denarja od prejšnjih let	—	—	4	Kapitalizovane obresti	20813	66
5	Nevzdržene obresti naloženega denarja za 1899	1952	54	5	Predplačane obresti od posojil za 1900	3881	82
6	Prehodni zneski	270	38	6	Vstopnina (za rezervni zaklad)	208	—
7	Inventar	1000	—	7	Čisti dobiček	1474	91
8	Vrednost tiskovin	98	50				
9	Gotovina koncem 1899	18352	42				
	Skupaj	600119	69		Skupaj	600119	69

Prejemki 413492 K — h. Izdatki 395139 K 58 h. Skupni promet 808631 K 58 h.

Rezervni zaklad.

št.	Imetje	K	h	št.	Dolгови	K	h
1	Hiša v Črnomlju št. 62 v stavbeni vrednosti	72340	—	1	Izposojilo (brezobrestno)	49687	80
2	Hiša na Majerlu št. 7 z vrtno in trtjem	4400	—	2	Čisti rezervni zaklad	28236	08
3	Gotovina koncem 1899	1183	88				
	Skupaj	77923	88		Skupaj	77923	88

Račun zadružnikov:

Koncem 1898 bilo je	1169	zadružnikov
Leta 1899 je izstopilo	27	"
in ostalo	1142	"
Leta 1899 je pristopilo	52	"
Koncem 1899 ostalo je tedaj	1194	zadružnikov.

Račun deležev:

1194 zadružnikov ima	1686	deležev po 4 K = 6744 K
27 leta 1899 izstopivših zadružnikov ima	40	" " 4 " = 160 "
21 v prejšnjih letih izstopivših zadružnikov ima nevzdržanih deležev	21	" " 4 " = 84 "
Skupaj	1747	deležev po 4 K = 6988 K

Ta račun je občni zbor dne 4. marca 1900 potrdil.

Posojila se dajo le zadružnikom.

Hranilne vloge obrestujejo se po 4 1/2% brez odbitja rentnega davka.

Posojilnica je član „Zveze slovenskih posojilnic v Celju“, katera je zadnjo revizijo izvršila dne 7. in 8. julija 1899.

Načelstvo.

(539)

Založena 1847.

Tovarna pohištva J. J. NAGLAS

v Ljubljani

Zaloga in pisarna. Turjaški trg št. 7

Tovarna s stroji: Trnovski pristan št. 8-10

priporoča po najnižji ceni:

oprave za spalne sobe, oprave za jedilne sobe, oprave za salone, žimnate modroce, modroce na peresih, otroške vozičke, zastore, preproge itd.

Podpisani magistrat naznanja stavodolžnim mladeničem:

1.) **Glavni nabor za deželno stolno mesto Ljubljana vrši se bo letos 28. in 29. marca v „Mestnem domu“ na cesarja Jožefa trgu**, in sicer 28. marca za one zunanje mladeniče, katerim se je dovolilo priti k naboru v Ljubljani, 29. marca pa za mladeniče, ki so pristojni v Ljubljano.

Začetek ob 8. uri dopoldne.

2.) Stavljenici, odnosno tudi njihovi moški svojci, ki se pozovejo k naboru, imajo priti v pravem času in snažni na nabirališče, ter imajo v pravem času prinesiti potrebne dokaze, če se oglašé za ugodnost:

- kot kandidatje duhovskega stanu, kot posvečeni duhovniki in kot nameščeni dušni pastirji (§ 31. voj. zak.);
- kot podučitelji, učitelji in učiteljski kandidatje (§ 32. voj. zak.);
- kot posestniki podedvanih kmetij (§ 33. voj. zak.);
- iz rodbinskih razmer (§ 34. voj. zak.);
- enoletne prezentne službe (§§ 25—29 voj. zak.);

3.) Stavljenici, kateri žele ugodnosti, po §§ 31—34 voj. zak. in imajo tudi pravico do ugodnosti enoletne prezentne službe, morejo se zglašiti, ako bi se jim odklonila prošnja za kako prej omenjenih ugodnosti, za ugodnost enoletne prezentne službe pri glavnem naboru.

4.) Kdor zanemari stavno dolžnost, ali v obče katero iz vojnega zakona izvirajočih dolžnostij, se ne more izgovarjati, da mu ni bil znan ta razglas.

Magistrat deželnega stolnega mesta Ljubljane

dne 22. februarja 1900.

Najboljše črnilo svetá!

Kdor hoče obutalo ohraniti lepo bleščeče in trpežno, naj kupuje **samo Fernolendt čreveljsko črnilo** za svetla obutala **samo** (1896—19)

Fernolendt crème za naravno usnje.

Dobiva se C. kr. priv. povsodi.

tovarna ustanovljena 1832. leta na Dunaji.

Tovarniška zaloga: Dunaj, I., Schulerstrasse št. 21.

Radi mnogih posnemanj brez vrednosti pazi naj se natančno na moje ime **St. Fernolendt.**

Akcijska zavarovalnica za življenje in rente.

Allianz

Oddelek za zavarovanje naroda Dunaj I. Hoher Markt 9.

Generalni zastop za Štajersko in Koroško
Gradec, Ballhausgasse 1.

Po poročilu c. kr. „Wiener Zeitung“ od dne 12. junija 1898 doletela je „Allianz“ velika čast, da si je Nj. Veličanstvo cesar plastično-grafični objekt ogledal in o posebnem uspehu „Allianze“ v zadevi zavarovanja naroda kakor o rapidnem napredovanju družbe Najvišje priznanje izrekel ter imenoval zavarovanje naroda posebno važno podvzetje.

Polno vplačani akcijski kapital 1,000.000 kron.

Rezerva premij dne 31. decembra 1897 2,617.773 kron.

L. 1897 se je na podlagi 1269 smrtnih slučajev izplačalo 398.378-90 kron. Od l. 1890—1897 se je izplačalo 1,654-378-16 kron.

Tedenska premija od 10 vinarjev višje.

Neizpremenljiva premija. — Plačevanja v dokladah niso dovoljena. — Stroške za zdravniško preiskovanje, vse pristojbine kolekov in pobotnice za premije plača družba.

V slučajih smrti se zavarovana svota takoj in polno izplača, če je šest mesecev preteklo od časa zdravniškega preiskovanja.

Če je zavarovani v svojem ali izven svojega delokroga ponesrečil ter umrl, tedaj ni to samo na sebi vzrok, da bi zavod ne plačal zavarovane svote.

Če je zavarovanje trajalo cela tri leta, se izplača v slučaju samomora cela zavarovana svota.

Če tri leta minejo, mogoče je dobiti posojilo z 5% obresti

Po treh letih dobe se, ako se premije ne plačujejo nadalje, police brez premij.

Če je policia radi neplačanja premije svojo veljavo izgubila, mogoče je, da se zopet v teku jednega leta obveljavi, ako je zavarovanec popolnoma zdrav.

Zavarovanje dosmrtno in na doživetje. — Zavarovanje mladostnih osob. — Zavarovanje otrok. (117—10)

Glavni zastop za Kranjsko: v Ljubljani, Florijanske ulice št. 3.

Zastopniki se iščejo za vse kraje na Kranjskem in na svoje ponudbe pošljejo gorenji agentura

Moderce

najnovejše fačone, najboljši izdelek priporoča 11

Alojzij Persché

Pred škofijo št. 22, poleg mesne hiše.

Blaž Jesenko

Ljubljana, Stari trg št. 11.

Zaloga vsakovrstnih **klobukov in čepic** perila, kravati itd. 11

po najnižjih cenah.

Ivan Jax

Ljubljana, Dunajska cesta 13.

Tovarniška zaloga šivalnih strojev in velocipedov.

Banki zastop in franko.

Podpisani priporočam slav. občinstvu svojo veliko zalogo koles, posebno občeznana prava

Styria kolesa

s patentiranim krogličnim tečajem, najboljši in najsolidnejši sistem v l. 1900, jako trpežna in lahko tekoča.

Vsi modeli so enotno izboljšani in poleg tega so jako znižane cene.

Pripomniti moram, da imam v zalogi edino le modele 1900, kajti vse prejšnje razprodal sem v jeseni pod svojo ceno, samo da mi bode moč v sedanji sezoni le z letošnjimi modeli slavnemu občinstvu vstrezati.

Spoštovanjem

Filiala v Kamniku: Janko Pohlin.

Franc Čuden, na Velikem trgu nasproti rotovža.

(123-19)

Razglas.

Zadruga brivcev, frizerjev in lasničarjev v Ljubljani si dovoljuje dati uljudno na znanje, da se vsled sklepa vseh členov z dne 8. marca 1900 cene pri brivskem, frizerskem in lasničarskem obrtu povikšajo.

Minimalne cene za vse vrste postrežbe bodo v vsaki posamezni brivnici razvidne.

Razglas stopi v veljavo s 1. aprilom 1900.

(545-1)

Zahtevajte vselej

Maršner-ov

češki kakao

ki ga imenitni zdravniki priznavajo za najboljšega, in

češko čokolado

ki je tujim izdelkom vsaj jednaka, ako jih ne prekosl.

(371-7)

A. Maršner, Praga, Kral. Vinohrady.

Na prodaj v Ljubljani imajo: Jos. Sumi, R. Petrič, Ph. Novotny, Ivan Jabačin; v Mariboru: J. Pelikan; v Celju: F. Jakovič, Ivan Vrečko.

Št. 8402.

Razglas.

(499-3)

V smislu §-a 53. občinskega reda za deželno stolno mesto Ljubljano se daje na znanje, da bodo

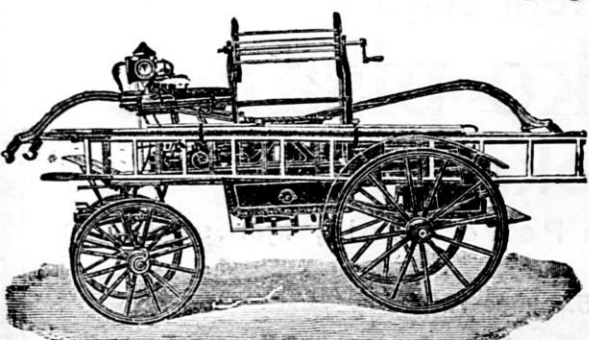
računi o prejemkih in troških

1. mestnega zaklada,
2. ubožnega zaklada,
3. zaklada meščanske imovine
4. ustanovnega zaklada,
5. potresnega zaklada,
6. regulativnega zaklada,
7. loterijsko-posojilnega zaklada,
8. mestnega vodovoda,
9. mestne klavnice in
10. mestne elektrarne za leto 1899.

od danes naprej 14 dni javno razgrnjeni v tukajšnjem knjigovodstvu občanom na vpogled. Pri pretresanju in končni rešitvi teh računov vzeti bodo občinski svet morebitne opazke o njih v predvidenem roku.

Mestni magistrat v Ljubljani
dne 10. marca 1900.

Prva slovanska c. kr. priv. tovarna ognjegasnega orodja

kakor: brizgalnic najnovejše konstrukcije, s sesalno in tlačilno odprtino na obeh straneh ter s patentom proti zmizlini, parnih strojev, cevij, čelad in pasov, kmetijskih strojev in peronospera-brizgalnic itd.

R. A. Smekal

Czech-Moravsko Smichov-Praga
podružnica v Zagrebu

priporoča slavnim ognjegasnim društvom, kmetijskim podružnicam ter zasebnikom svojo bogato zalogo. — Cene brez konkurence. — Ugodnosti izvanredne dovoljene. — Uzorci in ceniki brezplačno. — Ustmeni pogovori na zahtevo. — Pošiljateljstvo franco na vsak kolodvor.

Z velespoštovanjem

(391-4)

Podružnica **R. A. SMEKAL** v Zagrebu.

Compagnie Générale Transatlantique

francoska proga z brzimi poštini parobrodi Basel-Pariz-Havre-New York.

Vožna cena v III. razredu iz Basela v New York 80 (osemdeset) gld.

Prihodnje odplutbe:

iz Basela	22. marca,	iz Havra	24. marca	parobrod	„La Bretagne“
„	29. „	„	31. „	„	„L' Aquitaine“
„	5. aprila	„	7. aprila	„	„La Gascogne“
„	12. „	„	14. „	„	„La Touraine“
„	19. „	„	21. „	„	„La Bretagne“
„	26. „	„	28. „	„	„La Champagne“

Za sklepanje pogodb se priporoča

(235-14)

Zwilchenbart, 9 Centralbahnplatz, nasproti kolodvora, Basel (Švica).

Aux amateurs de la mode.

Jos. Rojina

Sv. Petra cesta 27

se priporoča v izdelovanje

(489-3)

elegantnih pomladanskih oblek in površnikov
po novem modernem kroju.

Ustreči zamorem cenjenim naročnikom s finim blagom modernih barv iz domačih in angleških tovarn.

Ker cene delu in blagu niso pretirane, upam, da me bo slavno občinstvo počastilo z obilnimi naročili.

Marchand tailleur.

English tailor.

Ilustrovanih cenikov

ne razpošiljam, ker na tak način izbiranje ni pravo. Nečem delati reklame z lepo ilustriranimi katalogi, temveč pošiljam raje najmodernejše in najcenejše blago na izber.

Angleško skladišče oblek

v Ljubljani, na oglu sv. Petra in Resljeve ceste št. 3.

Ravnokar došla

velikanska zaloga za spomladno in letno sezono
oblek za gospode in dečke in otroških kostumov,
specialitete, kakor tudi zadnja novost, haute
noveauté damskih konfekcij

vse po čudovito nizkih tovarniških cenah.

Največja izber pristno angleškega in francoskega blaga za naročila po meri, ki se na Dunaju izvršujejo najfinije, najelegantneje in najhitreje.

Prosim velečastito občinstvo, da si ogleda velikansko zalogo blaga in oblek.

Z velespoštovanjem

Oroslav Bernatovič.

(488-4)

Obleke na obroke se dobivajo
tudi, če se pri nakupu vplača
primeren delež.

Obleke na obroke se dobivajo
tudi, če se pri nakupu vplača
primeren delež.

Ustanov-
ljeno **Brata Eberl** leta 1842.

Ljubljana, Francišanske ulice 4.
Pleskarska mojstra c. kr. drž. in c. kr. priv.
južne železnice.

Slikarja napisov.

Stavbinska in pohištvena pleskarja.

Prodaja oljnatih barv, lakov in firnežev
na drobno in na debelo.

Velika izbirla dr. Schoenfeld-ovih
barv v tubah za akad. slikarje.

— Zaloga —

vsakovrstnih čopičev za pleskarje, slikarje in zidarje, štedilnega mazila za hrastove pade, karbolinje itd.

Posebno priporočava sl. občinstvu najnovejše, najboljše in neprecenljivo sredstvo za likanje sobnih tal pod imenom „Rapidol“.

Priporočava se tudi sl. občinstvu za vse v najino stroko spadajoče delo v mestu in na deželi kot priznana rečno in fino po najnižjih cenah.

Mehanik Ivan Škerl

stanuje samo

Opekarska cesta št. 16.

Šivalni stroji po najnižjih cenah.
Bleikle in v to stroko spadajoča popravila izvršuje dobro in ceno. 10

Vnanja naročila se točno izvršé.

Perilo za gospode

najboljše blago in najnovejše

kravate

prodaja 10

Alojzij Persché

Pred škofijo, poleg mestne hiše.

Anton Presker

krojač

Ljubljana, Sv. Petra cesta št. 6

priporoča svojo veliko zalogo

gotovih oblek
za gospode in
dečke, 10

jopic in plaščev
za gospe,

nepremočljivih
havelokov itd.

Obleke po meri se po
najnovejših usorcih in po
najnižjih cenah solidno in
najhitreje izgotovljajo.

Klobuke

najnovejši facone

priporoča po nizki ceni

J. S. Benedikt

Ljubljana, Stari trg.

10

Postranskega pošla

za 2 ali 3 popoldanske ure išče mlad uradnik, slovenskega in nemškega jezika popolnoma zmožen in več strok pisarniškega pošla vešč. Nastop takoj ali pa s 1. aprilom t. l. Pismene ponudbe upravištvu „Slov. Nar.“.

Za c. kr. poštni urad na Jesenicah se išče za prvo mesto poštna in brzojavna ekspeditorka

veščta slovenskega in nemškega jezika. — Ekspeditorka z daljšo prakso, katere so zmožne urad samostojno voditi, imajo prednost. Ponudbe naj se pošiljajo Al. Schrey-u, c. kr. poštarju na Jesenicah, Gorenjsko.

Varst. znamka: Sidro.

LINIMENT CAPSICI COMP.

iz Richter-jeve lekarne v Pragi
 priznana izborna, bolečine tolažeča mazilo; po 40 kr., 70 kr. in 1 gld. se dobiva v vseh lekarnah. Zahtevati naj se blagoviti to splošno priljubljeno domače zdravilo

vedno le v izvornih steklenicah z našo varstveno znamko „Sidro“ iz Richter-jeve lekarne in sprejme naj se iz opreznosti le take steklenice kot pristne, ki imajo to varst. znamko.

Richterjeva lekarna pri zlatem levu v Pragi, Elizabete cesta 5. (2006-23)

Denaturiran sprit

(vinski evet)

odda po najnižji ceni

zganjarija v Račah (Kranichsfeld a. d. Südbahn). Ponudbe naj se pošiljajo na oskrbništvu. (530-1)

Dr. Rose balzam

za želodec

iz lekarne

B. FRAGNER-JAV PRAGI

je že več kakor 30 let občno znano domače zdravilo slast vzbujajočega, prebavljanje pospešujočega in milo odvajajočega učinka.

SVARILO!
 Vsi deli anabalaže imajo zraven stoječo postavno deponovano varstveno znamko.

Glavna zaloga ekarna B. Fragnerja v Prag
 Malá Strana 203, ogelj Ostrohovalice.
 Velika steklenica 1 gld., mala 50 kr., po pošti 20 kr. več.

Po pošti razpošilja se vsak dan. V Ljubljani se dobiva pri gg. lekarjih: G. Piccoli, U. pl. Trnkóczy, M. Mardet-schiäger, J. Mayr; dalje v vseh lekarnah Avstro-Ogerske. a (367-24)

Za stavbinsko sezono!

V Prulah se prodajo pod ugodnimi pogoji (476-2)

večje in manjše parcele

pripravne za stavbe.

Več pove upravištvu „Slov. Naroda“.

Pravo
plzensko pivo
 iz združne pivovarne vedno popolnoma sveže v sodih in steklenicah se dobiva v zalogi

Ivana Gorupa
 v LJUBLJANI.
 Telefon: št. 90.

Sivilje in učenke

se takoj sprejmejo (544-1)

Stari trg št. 2, II. nadstropje.

Za špecerijsko trgovino na Štajerskem se išče

pomočnik

ne izpod 25 let star, vešč obeh deželnih jezikov, z dobrimi priporočili. Vstopiti bi mogel že o Veliki noči.

Ponudbe na upravištvu „Slov. Nar.“ pod „A. J. P.“. (511-3)

Ljudevit Borovnik

puškar v Borovljah (Ferlach) na Koroškem se priporoča v izdelovanje vsakovrstnih pušek za lovec in strelce po najnovejših sistemih pod popolnim jamstvom. Tudi predeluje stare samokresnice, vsprejema vsakovrstna popravila, ter jih točno in dobro izvršuje. Vse puške so na c. kr. preskuševalnici in od mene preskušene. — Ilustr. (110) vani ceniki zastoj. (10)

Svetovno znana

PEUGEOT-kolesa.

Samo novi 1900 modeli.

Jedini zastopnik: (534-1)

VIKTOR BOHINEC, Ljubljana.

NB. V moji odsotnosti posreduje gospod Fran Čuden v Ljubljani.

Pri nakupovanju pomladanskega in letnega blaga po najnižji ceni in v veliki izbi se priporočata slavnemu občinstvu v Ljubljani kakor tudi na deželi

Vzorci po pošti brezplačno, na razpolaganje.

Česnik & Milavec

Špitalske — Lingarjeve — ulice.

C. kr. priv. tovarna za cement

Trboveljske premogokopne družbe v Trbovljah

priporoča svoj pripoznano izvrsten **Portland-cement** v vedno enakomerni, vse od avstrijskega društva inženirjev in arhitektov določene predpise gledé tlakovne in odporne trdote daleč nadkriljajoči dobroti; kakor tudi svoje priznane izvrstno apno.

Priporočila in spričevala

raznih uradov in najslovitejših tvrdk so na razpolago.

Centralni urad:

(2210-15)

Dunaj, I., Maximilianstrasse 8.

Naznanilo.

Podpisani usoja si naznanjati, da je dné 1. sušca 1900 otvoril svojo

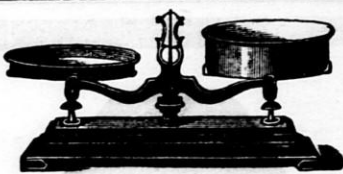
notarsko pisarno
 v Mokronogu

in sicer v hiši gospoda Petra Strela, kjer se nahaja c. kr. okrajna sodnija.

V Mokronogu, dné 5. sušca 1900.

Makso Kosér

c. kr. notar.

Trgovina z železnino
Val. Golob

(Andr. Druškovič-a naslednik)

Ljubljana, Glavni trg št. 10

priporoča kuhinjsko in poljedelsko orodje, štedilnike, mesoreznilce, ravnotežnice in decimalke, nepremočljive plaste, gum-nate cevi, kose, „krondiamant“, trombe za vodnjake, štajersko železo itd.

Velika izber nagrobnih križev.

Zaloga

roman- in portland-cementa.

Prej **Alojzij Erjavec** Prej

črevljarski mojster v Ljubljani, Cevljarske ulice 3.

Po večletni skušnjaji, kakor tudi po dovršenem strokovnem tečaju v Ljubljani c. kr. tehnolo-gičnega obrtnega muzeja na Dunaju mi je mogoče vstrezati vsem zahtevam svojih p. n. naročnikov. Priporočam se prečastiti duhovščini in sl. občinstvu za obilno naročevanje raznovrstnih obuval. Delo je ceno, pošteno in trpežno. V zalogi so razna mazila, voščila za črno in rujavu obuvalo, ter razne potrebščine za to obrt.

Here so ahranjujeje. — Vnanjim naročilom naj se pridene vsoroc.

MODERCE natančno po životni meri

za vsako starost, za vsaki život in v vsaki faconi priporoča

HENRIK KENDA v Ljubljani, Glavni trg št. 17.

Skladišče za modno blago, pozamentrije, trakove, čipke, svileno blago, perilo, e e e e klobuke za dame, tkana in kratka roba na debelo in drobno. e e e e

Josip Oblak

umetni in galanterijski strugar
 Trubarjeve ulice št. 3

izvršuje vsakovrstne v njegovo stroko spadajoče stvari po najnižji ceni. Palice za okna od 50 kr. do 2 gld. 25 kr., kegljiške kroglice 12 cm debele 1 gld. 25 kr., 13 cm debele 1 gld. 60 kr., noge za omare od 3 do 5 kr. — V zalogi ima tudi razne cigarnike in zdravstvene pipe do najfinejše vrste.

Popravila od kosti, roga, morskih pen, jantarja, lesa izvršuje po najnižji ceni.

Pekarija in slasčičarna

Jakob Zalaznik

Stari trg št. 21

priporoča za

velikonočne praznike

kolače, pince, orehove rozinove in mandeljnov

potvice

in razne vrste slaščic za čaj.